

Fylkesmannen i
Telemark

**Tilstandsrapport
2011**

Innhold

Kommuneøkonomi.....	4
Planstrategi.....	8
Naturmangfoldloven og kunnskap om naturmangfold.....	10
Renseeffekt ved kommunale renseanlegg for avløpsvann.....	13
Avfallsmengder og gjenvinning i Telemark – forbruksavfall fra husholdningene.....	16
Jordvern.....	19
Krav til foryngelse etter tømmerhogst.....	21
Kommunalt barnevern.....	22
Utsatte barn og unge – talenter for framtida.....	26
Rettssikkerhet for søkere til sosiale tjenester i NAV.....	29
Kvalitet i barnehagen.....	30
Manifest mot mobbing.....	33
Voksnes rett til grunnskoleopplæring.....	34
Vurdering for læring.....	37
Samfunnssikkerhet og beredskap.....	39
Tilsynskalender 2011 fra Fylkesmannen i Telemark (status pr. 01.05).....	42

Forord

Fylkesmannen i Telemark legger med dette fram Tilstandsrapport 2011. Rapporten presenterer status i Telemark, og statlige styringssignaler på utvalgte områder.

Enkelte temaer har fått årlig omtale i flere tidligere rapporter. Det har her vært særlig viktig å vise utviklingen over tid. Kommuneøkonomi, jordvern, utsatte barn og unge, utdanning og samfunnssikkerhet og beredskap er slike emner.

Fylkesmannen vil særlig rette oppmerksomheten mot plan- og bygningslovens krav om planstrategi. I løpet av det første året etter kommunevalget plikter kommunene å utarbeide en planstrategi. Gjennom planstrategien drøftes kommunens strategiske valg for egen samfunnsutvikling. Planstrategien gir kom-

munene mulighet til å bli mer målrettet i sin videre planlegging, ut fra de utfordringene og behovene kommunene selv ser.

På helse- og sosialområdet har vi presentert et relativt begrenset utvalg emner i rapporten. For en fullstendig oversikt på dette feltet, vises til Helse- og omsorgsmeldingen 2010. Her gir vi også en mer detaljert statusbeskrivelse av de ulike områdene.

Vi håper Tilstandsrapporten 2011 vil stimulere til debatt, og gi kommunene et nyttig bidrag til egen planlegging.

Skien, mai 2011
Kari Nordheim-Larsen

Kommuneøkonomi

Hva er den statlige politikken

Det overordnede målet med inntektssystemet er å gi et likeverdig tjenestetilbud til alle innbyggere i alle kommuner.

Gjennom rammefinansiering og mer rettferdig fordeling av inntektene mellom kommunene skal kommunene:

- Gi et godt velferdstilbud i hele landet
- Ha det overordnede ansvaret for sentrale velferdstjenester
- Levere tjenester av høy kvalitet
- Tilpasse kommunale tjenester til innbyggernes og lokalmiljøets behov
- Foreta prioriteringer og forbedre tjenestetilbudet lokalt

Hva innebærer dette for kommunene i Telemark

- Rammefinansiering - større vekt på lokale prioriteringer og tilpasninger.
- Omstilling og effektivisering av tjenestene
- Samarbeide om interkommunale løsninger.
- Rettighetsbaserte tjenester

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp

- Fylkesmannen har to kommunebesøk i hver kommune i kommunevalgperioden.
- Kommunekonferanse i forbindelse med kommuneproposisjonen.
- Kommunekonferanse ved fremleggelse av statsbudsjettet.
- Fylkesmannen gjennomgår budsjett, økonomiplaner, årsregnskap og rapporteringer.

Kommuner som er registrert i ROBES (register over kommuner og fylkeskommuner som er i økonomisk ubalanse) får særskilt oppfølging med kontroll og godkjenning av budsjett, økonomiplan og økonomiske forpliktelser.

Status i Telemark

Flere kommuner i Telemark sliter med å få budsjettbalanse og har underskudd i driften. Noen av disse kommunene har over flere år tæret på disposisjonsfond.

Nome vil bli skrevet ut av ROBES registeret på bakgrunn av regnskapsresultat for 2010.

Etter dette vil Sauherad være eneste kommune i ROBES-registeret fra Telemark.

Endringer i folketallet og befolkningssammensetningen har stor virkning på størrelsen av rammetilskuddet for kommunene.

Befolkningen i Telemark - 169.185 personer pr 01.01.2011 - har økt med bare 954 personer siste år, det vil si 0,57 %

I prosent er dette den femte laveste veksten av landets fylker.

Sauherad og Porsgrunn har størst befolkningsvekst med hhv. 2,06 % og 1,21 %.

Fyresdal har størst nedgang, der er befolkningen redusert med 2,17 % eller en nedgang på 30 personer.

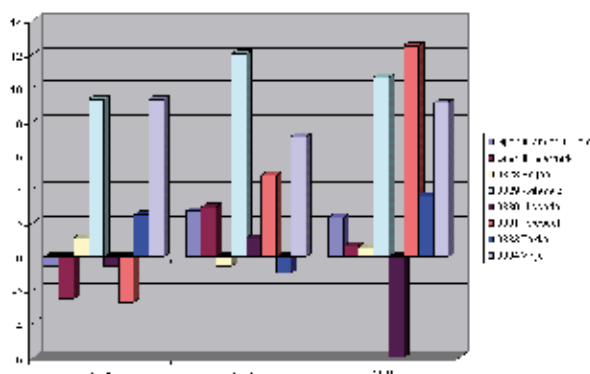
Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hva kommunene sitter igjen med av driftsinntekter når alle driftsutgifter inkludert netto renteutgifter og låneavdrag er trukket fra. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk. I følge det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 3 prosent av driftsinntektene for sektoren samlet. På bakgrunn av foreløpige tall for 2010 var netto driftsresultatet for Telemark 0,6 % og for landet unntatt Oslo på 2,3 %.

Tallene som er fremstilt i grafene er foreløpige kostratall per 15. mars 2011.

Vest-Telemark

Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje.

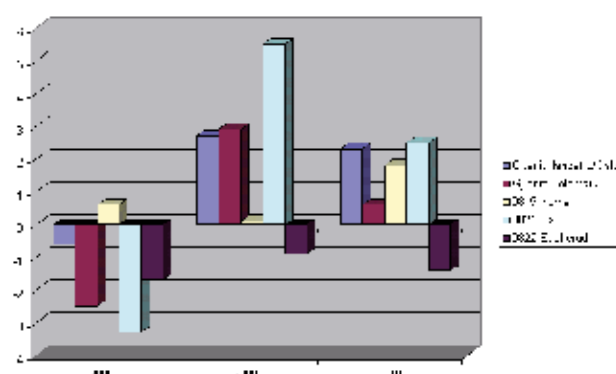

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Vest-Telemark har svært store variasjoner i sine netto driftsresultater. Nissedal hadde nest dårligst resultat på landsbasis på grunn av et forlik med tilbakebetaling av for mye utbetalt konsesjonsavgifter over en 20-årsperiode. Dette utgjorde 8,4 mill kroner og ble finansiert med bruk av fond. Kommunene Vinje, Tokke, Fyresdal og Seljord har bedre resultater enn foregående år. Fyresdal har det høyeste netto driftsresultatet i Telemark på 12,5 %, og Kviteseid har nok en gang et resultat på over 10 %.

Midt-Telemark

Bø, Sauherad og Nome.

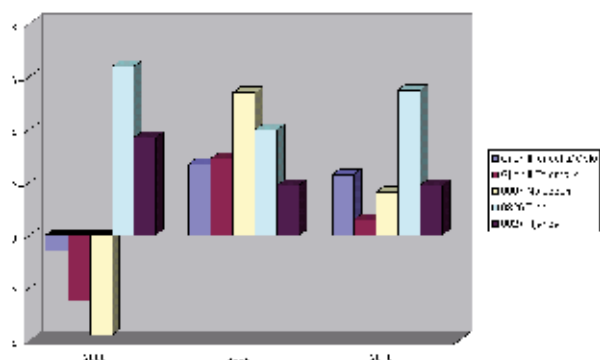

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Alle tre kommunene i Midt-Telemark har hatt en vanskelig økonomisk situasjon og alle har vært registrert i ROBEK de siste tre årene. Sauherad er den kommunen som har den største utfordringen når det gjelder å snu en vanskelig kommuneøkonomi. Bø kommune har ikke fått rapportert foreløpige kostrattall per 15. mars, men har et overskudd på 4,8 mill kroner for 2010 og et netto driftsresultat på 2,5 %. Nome har et regnskapsresultat for 2010 som bringer dem ut av ROBEK lista.

Kongsbergregionen

Notodden, Tinn og Hjartdal

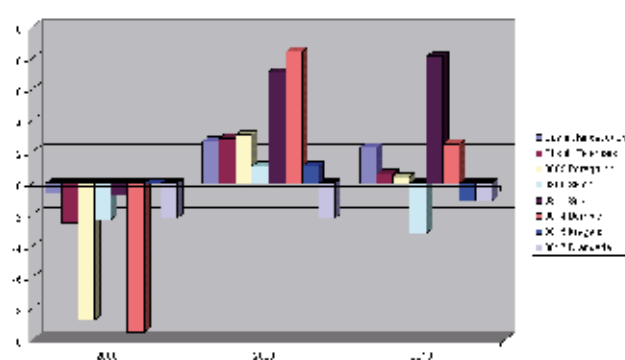

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Alle de tre Telemarkskommunene som er med i Kongsbergregionen har et netto driftsresultat i pluss i år som i fjor. Tinn kommune har ikke hatt et netto driftsresultat på under 3 % siden 2004. Notodden kommune 1,6 % og Hjartdal 1,9 %.

Grenlandsregionen

Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Kragerø og Drangedal.

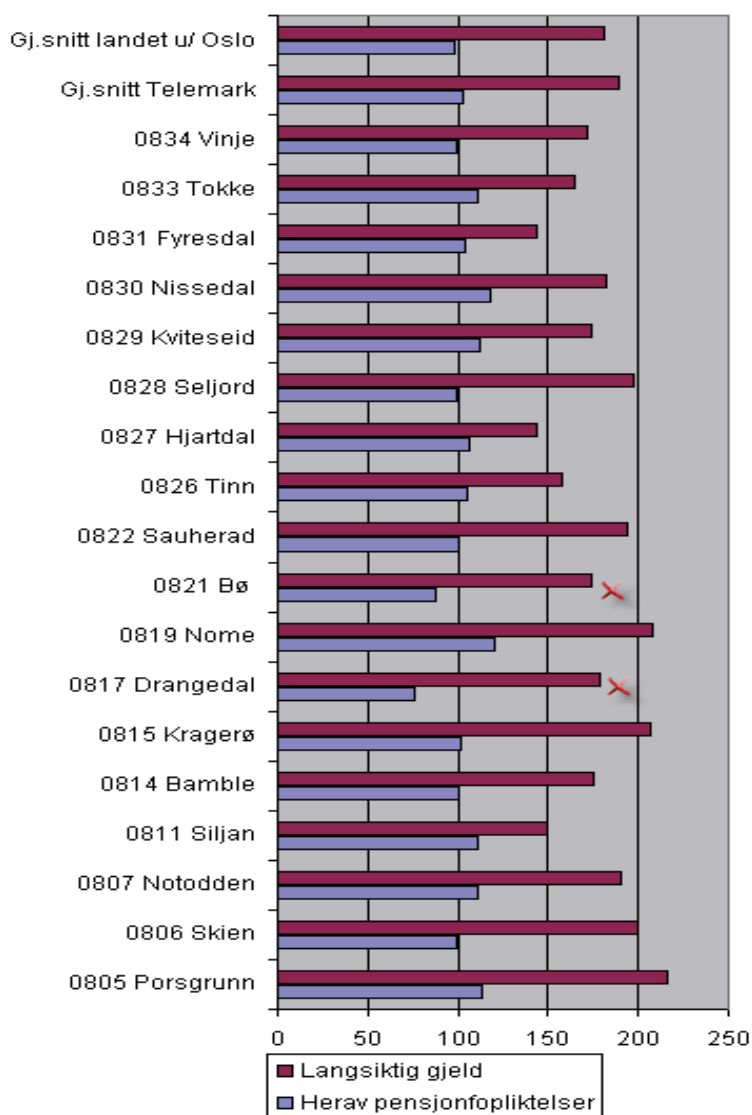

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

For Grenlandsregionen er det Siljan kommune som har det høyeste netto driftsresultatet på 8,1 %. Ellers ligger alle de andre kommunene i Grenlandsregionen under TBU's anbefaling på 3 %. Drangedal har et negativt resultat for tredje året på rad. Kragerø minus 1,1 %. Bamble 2,5 %. Porsgrunn 0,4 %. Skien minus 3,2 %.

Gjeldsutgifter

Langsiktig lånegjeld i % av brutto driftsinntekter. Langsiktig lånegjeld har økt betydelig for kommunene i Telemark de senere årene. Grafen viser langsiktig gjeld og pensjonsforpliktelser for Telemarkskommunene, det som utgjør pensjonsforpliktelsene fremkommer i den korteste søylen. Gjennomsnittet for Telemark ligger over landsgjennomsnittet. Rangert er det Porsgrunn som ligger øverst med 216 % deretter kommer Nome, Kragerø, Skien, Seljord, Sauherad og Notodden som alle ligger over gjennomsnittet for Telemark.

For de kommunen som har høy lånefinansiering og lite fondsmidler er det et viktig mål å bygge disposisjonsfond og redusere lånegjelden.

Disposisjonsfond

Dette er midler som kan brukes fritt til drift eller investering og er kommunenes økonomiske reserve. Fondsbeholdningen varierer avhengig av om investeringer lånefinansieres eller bruker fond.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter			
	2008	2009	2010
0805 Porsgrunn	10	10,4	10,2
0806 Skien	8	5,1	2,4
0807 Notodden	0	2,5	2,4
0811 Siljan	2	3,4	6,6
0814 Bamble	11,8	13,9	16,1
0815 Kragerø	0,6	2,6	0,5
0817 Drangedal	6,9	4,6	3,41
0819 Nome	0	0	0,3
0821 Bø	0	0,5	1,73
0822 Sauherad	0	0	0
0826 Tinn	13,4	11,4	10,2
0827 Hjørtal	8,5	6,2	4,7
0828 Seljord	5,4	3,1	1,6
0829 Kviteseid	7,8	8,2	5,1
0830 Nissedal	8,4	6	1,4
0831 Fyresdal	21,4	17,1	9,7
0833 Tokke	5,5	5,2	5,2
0834 Vinje	7,7	8,6	7,8
Gj.snitt Telemark	7	6,5	5,5
Gj.snitt landet u/Oslo	5	4,6	4,7

Utfordringer til kommunene

- Oppnå et netto driftsresultat på 3 %.
- Hvilke konsekvenser har forventet demografisk utviklingen for rammetilskudd, driftsnivå og behov for velferdstjenester.
- Utnytte effekten av fornyings og utviklingsarbeidet i regionene til å bedre kvalitet og effektivitet på kommunale tjenester.

Fornyning og omstilling i kommunene

Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) har evaluert skjønnsmidlene fra Fylkesmannen i Telemark.

Undersøkelsen viser at prosjektene med støtte i skjønnsmidler fra Fylkesmannen har ført til fornying og utvikling i regionene. Det har styrket det interkommunale samarbeidet, ført til endringer og kompetanseheving. Den ubyråkratiske gjennomføringen er blitt svært positivt mottatt av kommunene i regionene.

Regionene er fornøyd med ordningen og gjennomføringen er i tråd med intensjoner KRD har hatt for denne typen skjønnsmidler.

Fylkesmannen vil imidlertid legge større vekt på gevinstvurderingen i regionenes rapportering.

Planstrategi

Arbeidet med planstrategi vil berøre alle temaene i Fylkesmannens tilstandsrapport, i tillegg til de utfordringene kommunene selv utpeker.

Hva er den statlige politikken?

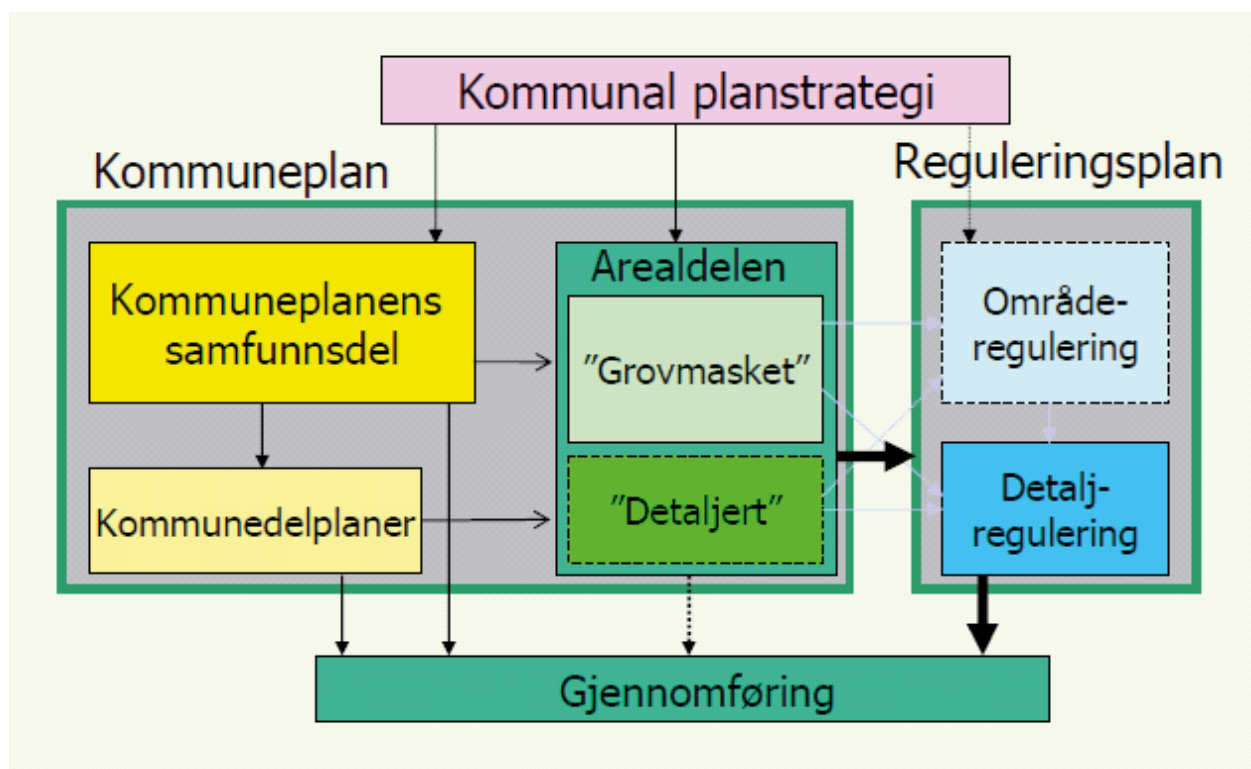
Ny plan- og bygningslov setter krav om utarbeiding av planstrategi i løpet av første året etter kommunestyrevalget. Det gir det nye kommunestyret anledning til å ta stilling til om hele eller deler av kommuneplanen skal revideres, og hvilket behov kommunen for øvrig har til videre planlegging. Dette innebærer en frihet til å prioritere videre planlegging på de områder der kommunen ser behovet for økt innsats, og videreføre de planene kommunen har som er gode nok.

Kommuneplanen er et viktig styringsverktøy for kommunene. Planstrategi gir kommunene mulighet til å bli mer målrettet i sin videre planlegging, ut fra de utfordringene og behovene kommunene selv ser.

Det er lagt økt vekt på den langsiktige samfunnsplanleggingen i kommunene, og å se helheten i plansystemet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, kommunedelplaner og sektorplaner med handlingsdel, og kommunenes økonomiplaner. Et felles dokument som både omfatter planstrategi og planprogram er en mulighet dersom arbeidet med planstrategien inngår i oppstart av arbeid med kommuneplanen.

Hva innebærer dette for Telemark?

Dette innebærer at alle kommunene i Telemark løpet av første året etter valget må utarbeide en planstrategi. Dette innebærer at de må foreta en analyse av situasjon og utviklingstrekk, med bakgrunn i dette vurdere behov for endringer i kommuneplanen og prioritere viktige planoppgaver framover.

Figur: Det kommunale plansystemet (Kilde: Miljøverndepartementet)

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen skal gi innspill og synspunkter til kommunenes arbeid med kommunal planstrategi. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, som vil foreligge sommeren 2011, må følges opp i arbeidet med planstrategien. Nasjonale forventninger sammen med signaler og utfordringer gitt i Tilstandsrapport 2011 vil legges til grunn for Fylkesmannens deltaking i kommunenes arbeid med planstrategi.

Telemark fylkeskommune og Fylkesmannen i Telemark samarbeider når det gjelder veiledning knyttet til planstrategi, ved seminarer og møter om dette temaet.

Status i Telemark

Planstrategi er et nytt element i den nye plan- og bygningsloven. Det er derfor få kommuner som har prøvd ut denne. Av kommunene i Telemark er Bamble kommune som hittil har prøvd ut planstrategi som grunnlag for rullering av sin kommuneplan.

Utfordringer til kommunene

Utarbeide en planstrategi i løpet av første året etter valget:

- Gjennomføre en analyse av situasjon og utviklingstrekk i kommunen
- Vise hvordan de nasjonale forventningene følges opp
- Spesielt drøfte strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringer og sektorenes virksomhet
- Vurdere kommunens planbehov i valgperioden

Foto: A. T. Stensrød; Heddal, Notodden kommune

Naturmangfoldloven og kunnskap om naturmangfold

Hva er den statlige politikken / Nye rutiner for saksbehandling

Naturmangfoldloven ble vedtatt i 2009. Loven fastsetter flere nye miljørettslige prinsipper som skal vurderes ved utøvelse av all offentlig myndighet, både i form av vedtak, tillatelse, tildeling av tilskudd og ved forvaltning av offentlig eiendom.

De nye prinsippene framgår av naturmangfoldlovens §§8-12, som kan oppsummeres som følger:

- **Kunnskapsgrunnlag.** Offentlige beslutninger skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om natur, og effekten av påvirkninger.
- **Føre-var-prinsipp.** Unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet hvis en ikke kjenner konsekvensene.
- **Økosystemtilnærming og samlet belastning.** En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.
- **Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.** I rimelig grad hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, ut fra tiltakets og skadens karakter.
- **Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.** Avbøtende tiltak, f.eks. metoder/plassering/utforming med mer.

Eksempler på saker som kan berøre naturmangfoldet og som dermed må vurderes etter disse prinsippene er arealplaner og byggesaker, konsesjons- og tilskuddssaker i jord- og skogbruk, vassdragssaker, forvaltning av verneområder og forvaltning av arealer i offentlig eie, f.eks. friområder, veikantarealer, etc.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen vil tilby et nytt kurs i naturmangfoldloven til kommunene høsten 2011, som oppfølging av tidligere kurs. I tillegg kan vi bidra med løpende veiledning og rådgivning.

Hva innebærer dette for Telemark?

Det skal framgå av beslutningen hvordan hvert enkelt av de miljørettslige prinsippene er vurdert.

Aktuelle kunnskapskilder og databaser jfr §8 (kunnskapsgrunnlaget) er:

- Naturbasen
- Artskart
- MiS-data (miljøregistrering i skog)

Status i Telemark

Dataene som ligger til grunn for kartene under er hentet fra:

Naturtyper:

<http://www.dirnat.no/kart/naturbase/>

Artskart:

<http://artskart.artsdatabanken.no/>

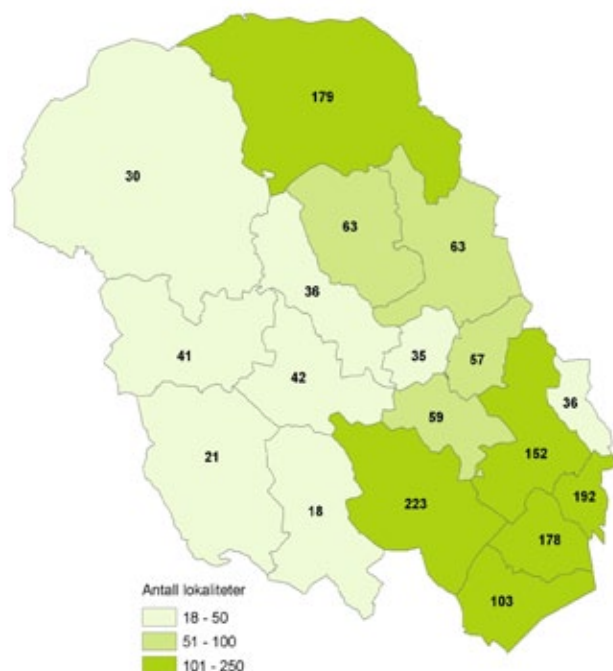
MiS:

http://www.skogoglandskap.no/kart/kart_mis

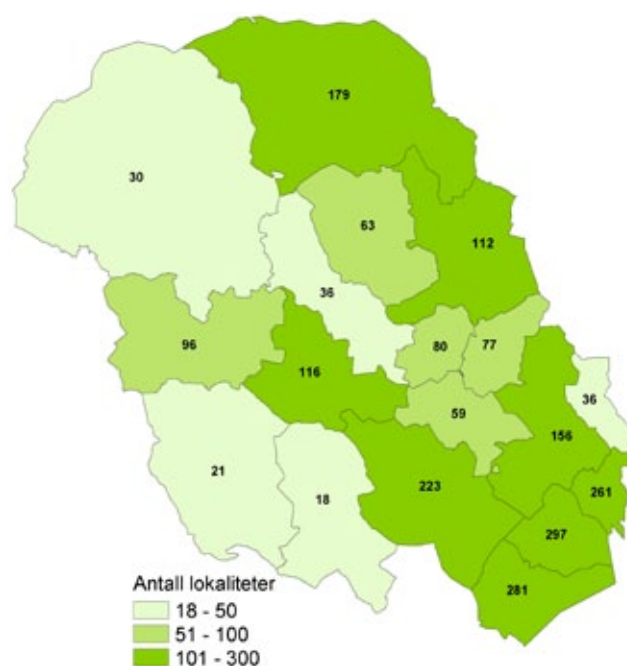
Utfordringer til kommunene

- Innarbeide rutiner for behandling av saker i tråd med Naturmangfoldloven
- Legge til rette for oppslag i aktuelle databaser for vurdering av kunnskapsgrunnlaget
- Tilrettelegge eget kartverktøy for slike

Naturtypelokaliteter i Telemark - 2010

Naturtypelokaliteter i Telemark - 2011

Naturtyper er områder med særlig store naturverdier både i skog og på andre arealer. Kartleggingsmetoden er laget av Direktoratet for naturforvaltning og er gjennomført i alle kommuner. Antall lokaliteter per kommune varierer mye, hovedsakelig pga ulik ressursbruk. Forskjeller i naturgrunnlag mellom kommunene bidrar også til variasjonen. Fylkesmannen er ansvarlig for supplerende kartlegginger.
Datakilde: <http://www.dirnat.no/kart/naturbase/>

Utvalgte MiS figurer i Telemark - 2011

MiS - Miljøregistreringer i skog
- antall pr. kommune

Artsfunn (uten fugler) i Telemark

- antall pr. kommune

MiS-figurer - miljøregistreringer i skog - omfatter 12 utvalgte skogselementer og biotoper. Registreringene gir skogeier informasjon om arealer med miljøer som er særlig viktige å ta vare på, og dette brukes i skogbruksplanlegging. Landbruks- og matdepartementet står bak ordningen. Undersøkelser er så langt gjennomført i alle kommuner i Telemark unntatt Hjardal og deler av Skien kommune.
Datakilde: <http://kart4.skogoglandskap.no/karttjenester/splan/>

Observasjoner og innsamlede eksemplarer av plante- og dyrearter gjøres både av amatører og profesjonelle biologer. Disse er samlet i tjenesten "Artskart" som inneholder svært mye data om slike artsforekomster. Her finnes oversikt over både rødlistearter, svartelistearter (fremmede arter) og alle andre arter. Fugleobservasjoner er utelatt fra oversikten fordi disse utgjør svært store datamengder i enkelte kommuner.
Datakilde: <http://artskart.artsdatabanken.no/FaneArtSok.aspx>

Miljøvernministerens utfordring til ordførerne – "Postkortaksjonen"

Våren 2008 sendte miljøvernminister Erik Solheim ut 430 ulike postkort, ett til hver av landets ordførere. Kortene viste et bilde av en art han ønsket kommunen skulle ta spesielt godt vare på. Bakgrunnen for postkortaksjonen er at plante- og dyrearter dør ut i raskt tempo i hele verden. Naturmangfoldet blir fattigere for hvert år som går. Norge har som mål å stanse tapet av landets naturmangfold innen 2010. Det er et mål som gjelder for alle land i Europa. Miljøvernministeren henvendte seg direkte til alle ordførerne fordi kommunene er sentrale når det

gjelder å ta vare på naturmangfoldet. Kommunene forvalter lovverk innenfor areal, jord- og skogbruk, samt tilskuddsordninger som kan bidra til å ta vare på artenes leveområder

Utfordringer til kommunene:

- Hvordan er statsrådets utfordring håndtert?
- Hvordan videreføres ansvaret?

Porsgrunn
Ametystslørsopp
© Tobias Frøsløv

Skien
Mørk rutevinge
© Lars Ove Hansen

Notodden
Sjekoladekjuke
© Kim Abel

Siljan
Smalmarihand
© Bård Bredeesen

Bamble
Buskvikke
© Jan-Åge Pedersen

Kragerø
Raggarve
© Jan-Åge Pedersen

Drangedal
Furupraktbille
© Frank Köhler

Nome
Myk grankjuke
© Halvor Dag Rinde

Bø
Lys hårkjuke
© Sigve Reiso

Sauherad
Buesivaks
© Svein T Båtvik

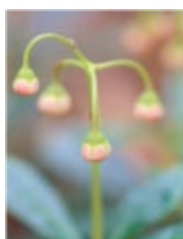
Tinn
Vadderot
© JC Schou, Biopix

Hjartdal
Grønsko
© Kim Abel

Seljord
Slåttengrotvikler
© Karsten Sund

Kviteseid
Bittergrønn
© Bård Bredeesen

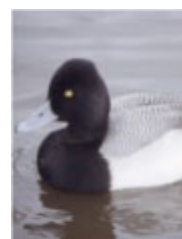
Nissedal
Hvit vedkorallsopp
© Kim Abel

Fyresdal
Mørk brannstubbela
© Reidar Haugan

Tokke
Søstermariland
© Bård Bredeesen

Vinje
Bergand
© Arild Lindgaard

Renseeffekt ved kommunale renseanlegg for avløpsvann

Hva er den statlige politikken?

Den statlige politikken på dette området er nedfelt i Forurensningsforskriften. Der er det fastsatt blant annet krav til rensing av avløpsvann, krav til ledningsnett, prøvetaking og vurdering av resultater. Kravene til renseseffekt er at fra det tilførte avløpsvannet skal det fjernes 90 % fosfor regnet som årsmiddel. Forskriften har også tydelige krav til avløpsnett som skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i best tilgjengelig teknologi og fagkunnskap. Særlig med hensyn til forebygging av lekkasjer og begrensnig av forurensning som følge av overløp.

Det er også fastsatt ansvarsdeling som forurensningsmyndighet mellom kommunene og Fylkesmannen. Det er kommunen som er myndighet for små og mellomstore avløpsanlegg, mens Fylkesmannen er myndighet for de store anleggene. Kommunene er altså nå ansvarlig som eier og driver av ledningsnett og renseanlegg og som forurensningsmyndighet for tilsyn og tillatelser.

Her omtaler vi kun de mellomstore og store anleggene som er med i Driftsassistansen i Telemark.

Hva innebærer dette for Telemark?

Telemark ligger i det området av Norge som i forurensningsmessig sammenheng defineres som følsomt område. Kravene til rensing ligger da så høgt som 90 % renseseffekt for fosfor. For de store anleggene betyr det også at dersom anleggene skal utvides eller fornyes og kapasiteten økes med over 25 %, så skal anleggene tilfredsstille kravene til sekundærrensning. Det innebærer at det også stilles krav til 70 % rensning av organisk stoff.

Foto: Fylkesmannen; Elstrøm renseanlegg, Skien

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen følger opp de store anleggene ved å gjennomføre tilsyn og sette krav til renseanlegg og avløpsnett gjennom nye tillatelser der det er nødvendig. Vi veileder også kommunen i forståelse av regelverket. Fylkesmannen vil jevnlig presentere statistikk over renseresultater fra renseanleggene.

Status for Telemark

Alle mellomstore og store avløpsrenseanlegg som drives av kommunene er med i Driftsassistansen for Telemark. I tillegg til å gi råd og veiledning om drift og vedlikehold ved besøk på de enkelte anlegg, mottar Driftsassistansen driftsjournaler og analyse-resultater fra utslippskontrollen. Disse dataene bearbejdes og rapporteres årlig som en samlerapport og en rapport for det enkelte anlegg. På bakgrunn av rapportene for 2008, 2009 og 2010 har Fylkesmannen laget en oversikt over mellomstore og store anlegg som viser renseseffekten for fosfor og angir mulige årsaker til overskridelser av rensekravet der det er aktuelt.

Renseeffekt for fosfor ved kommunale renseanlegg 2008 - 2010					
		Renseeffekt			
		2008	2009	2010	
Kommune	Anlegg	2008	2009	2010	Årsak til overskridelse (gjelder 2008 og 2009)
Bamble	Salen	91	92	87	
	Herre	86	92	90	Stor innlekking av overvann på ledningsnett
	Rakkestad	96	94	95	
Bø	Bø	95	85	94	Store mengder overvann inn på nettet - trolig en større feil
Drammen	Bø i Tordal	89	57	80	Problemer med nitrifikasjon, prøver ut enkel dosering av fellingskjemikalier
	Gaufall	97	98	98	
	Neslandsvatn		75	87	Store mengder overvann inn på nettet - feil må utbedres
	Bostrak	93	91	92	
	Henneseid	93	88	80	Store mengder overvann inn på nettet - feil må utbedres
	Prestestranda	98	89	95	Problemer med styring av pumpestasjon Bukta - bør etablere reservestyring
Fyresdal	Fyresdal	98	98	94	
	Hauggrend	97	97	97	
Hjartdal	Sauland	96	96	97	
	Tuddal	98	92	84	
Kragerø	Helle	95	95	96	
	Kil	94	93	95	
	Kragerø	97	94	95	
	Jomfruland	96	82	99	Problemer med sterkt varierende belastning - anlegget bør ha driftsbesøk to g/uke
	Stabbestad	42	29	70	Gammelt ledningsnett med stor innlekking - anlegget blir tilført for lite avløpsvann
Kviteseid	Vrådal	99	98	95	
	Kviteseid	99	98	99	
	Morgedal	99	99	98	
Nissedal	Treungen	98	98	98	
	Nissedal	96	95	91	
	Felle	0	96	93	
Nome	Lunde	93	90	91	
	Sø vitt	96	97	97	
	Svenseid	96	96	93	
	Vrangfoss	98	94	97	
Notodden	Ramsflog	80	86	92	Problemer med innlekking - redusert drift ved Becromal gir positiv effekt
	Bolkesjø	98	92	99	
	Gransherad	95	95	97	
Porsgrunn	Heistad	97	96	93	
	Langangen	96	93	96	
Sauherad	Gvarv	98	96	78	
	Akkerhaugen	98	91	95	
	Hjuksebø	98	97	99	
Seljord	Seljord	95	95	96	
	Flåtaldal	99	95	94	
Skien	Elstrøm	89	93	94	
Siljan	Siljan	96	95	97	
Tinn	Rjukan	93	83	92	Store mengder overvann på nettet - må gjennomføre tiltak.
	Austbygde	96	89	98	Doseringsventil var til dels tett i en periode
	Miland	98	96	95	
	Skinnarbu	89	75	55	Problemer med svært varierende belastning - driften kan bedres
Tokke	Høydalsmo	99	99	94	
	Lårdal	98	98	97	
	Dalen	94	98	95	
	Åmdals Verk	94	21	43	Problemer med å skille ut slammet fra rensset avløpsvann - må utbedre anlegget
	Hallbjønnsekk	94	74	80	Kjemikaliedoseringen takler ikke perioder med lav belastning
Vinje	Haukelid	98	91	92	
	Åmot	99	98	96	
	Rauland	96	93	99	
	Vågslid	99	92	89	
	Knarrdalstrand	93	94	90	
[Kilde: Driftsassistansen i Telemark] [Store anlegg der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet]					

Foto: Fylkesmannen; Elstrøm renseanlegg, Skien

Vi registrer at det er flere anlegg som over år ikke klarer å overholde rensekravene. For disse anleggene må det iverksettes tiltak for å rette opp forholdene som ligger til grunn for den dårlige renseeffekten. Dårlig ledningsnett med stor innlekking, feilkoblinger eller gammelt fellessystem er den vanligste årsaken til dårlig renseeffekt. Det er også flere anlegg for turistvirksomheter som har problemer med stor belastningsvariasjon.

I 2008 var det 6 anlegg som ikke overholdt kravene. I 2009 var det 14 anlegg og i 2010 var det 10 anlegg som ikke klarte rensekravet.

Fylkesmannen har gjennomført tilsyn ved de store avløpsanleggene som en del av en nasjonal tilsynsaksjon i 2008 (5 anlegg) og 2010 (4 anlegg). Et gjennomgående resultat var at det ble avdekket behov for systematisk gjennomgang av risikoforhold ved driften av både avløpsnett og renseanlegg. Det er krav om at det skal gjennomføres en systematisk kartlegging av mulige uhellshendelser som kan gi uønsket forurensning og overskridelser av rensekravene.

Utfordringer til kommunene

- Sørge for at rensekravene overholdes
- Gjennomføre utbedringer av avløpsnettet i tråd med planlagt fremdrift
- Sørge for at det utarbeides risikoanalyse for avløpsnettet og renseanlegg med tilhørende tiltaksplan for å redusere uønsket risiko.
- Gjøre en avklaring av kommunens rolle som forurensningsmyndighet (jfr. Forurensningsforskriften kap. 12 og 13) og kommunen som anleggseier med ansvar for etablering, drift og vedlikehold av renseanlegg og avløpsnett.

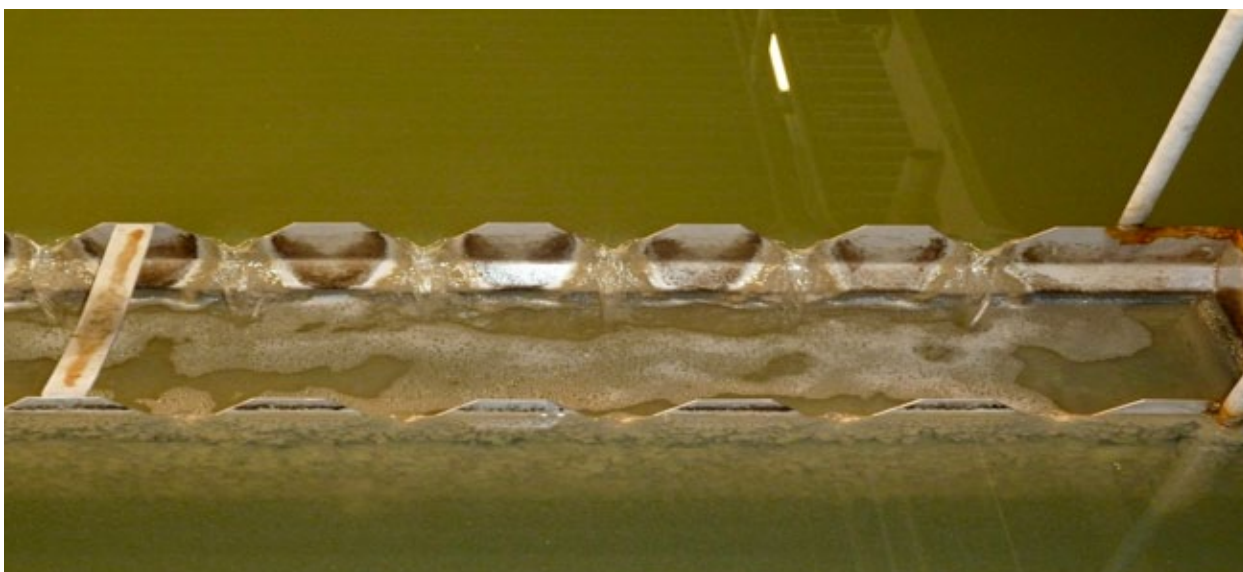

Foto: Fylkesmannen; Elstrøm renseanlegg, Skien

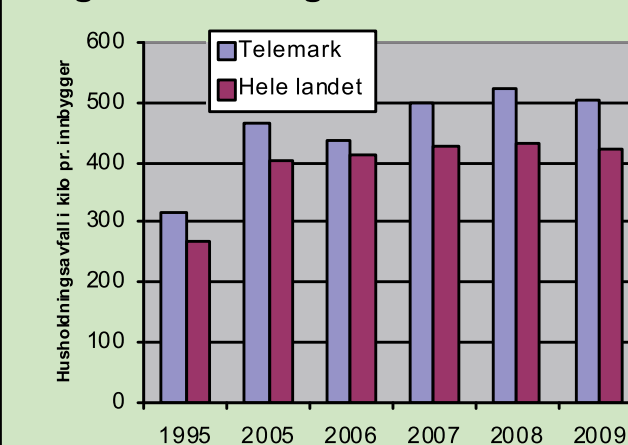
Avfallsmengder og gjenvinning i Telemark – forbruksavfall fra husholdningene

Hva er den statlige politikken?

Det er et overordnet mål innenfor avfallspolitikken at avfallsmengdene må reduseres. Dette er uttrykt som et mål om at veksten i generert avfallsmengde ikke skal overstige den årlige økonomiske veksten (veksten i BNP). I følge Statistisk Sentralbyrå var det første gang i 2010 at veksten i avfallsmengden var lavere enn den økonomiske veksten siden 1995.

I Stortingsmelding nr. 26 (2006.2007) er det uttrykt at det er en målsetning at mengden avfall til gjenvinning skal være om lag 75% i 2010 med en videre opptrapping til 80% basert på at mengden avfall til gjenvinning skal økes i tråd med hva som er et samfunnsøkonomisk og miljømessig fornuftig nivå.

Mengde husholdningsavfall - Telemark - Norge

mengdene fra 2008 til 2009. For Telemark har vi en tilsvarende nedgang siste året, men mengden avfall ligger til dels betydelig over det som gjelder for landet. Omkring 80 kg mer pr. innbygger pr. år.

Hva innebærer dette for Telemark?

Kommunene må etablere og drive gode sorteringsløsninger for husholdningene. Det må også etableres sorteringsordninger for fritidsbebyggelsen. Innbyggerne må gis jevnlig informasjon og veiledning om ordningene.

Utviklingen i avfallsmengdene i de forskjellige kommunene i Telemark er svært varierende. Den mest påfallende forskjellen ligger likevel i at avfallsmengden pr. innbygger varierer svært mye fra kommune til kommune.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen vil jevnlig presentere samlet statistikk på området i sin årlige Tilstandsrapport og drive veiledning av kommunene og interkommunale avfallselskap.

Status for Telemark

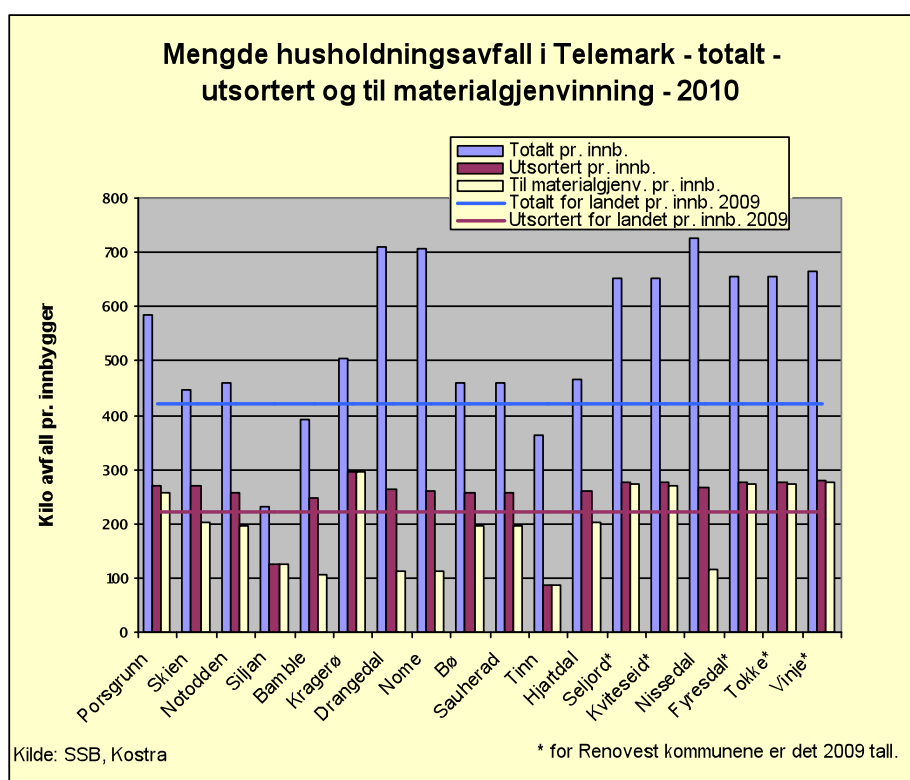
Avfallsmengden på landsbasis har øket fra 401 kg pr. innbygger i 2005 og til 420 kg pr. innbygger i 2009. Det er også første gang en ser en nedgang i

Foto: Fylkesmannen

Etter vår vurdering må det trolig være store forskjeller i hvordan avfallsmengden registreres og beregnes for rapportering til Kostra. For Siljan rapporteres om en samlet avfallsmengde pr. innbygger på 231 kg for 2010. Dette er på nivå med gjennomsnittet for landet av mengde utsortert avfall for gjenvinning. Tinn rapporterer 364 kg. lata kommunene (Drangedal, Nissedal og Nome) rapportere over 700 kg pr

innbygger, mens Renovest kommunene (Fyresdal, Kviteseid, Vinje, Tokke og Seljord) ligger på, rundt 660 kg. På denne bakgrunn synes det å være grunn til å se nærmere på registreringene og innrapporteringen til Kostra. Det er vanskelig å se at det er noe ved disse kommunene som skulle tilsi slike forskjeller.

Husholdningsavfall pr innbygger

Husholdningsavfallsmengden er summen av alt utsortert avfall og restavfall innsamlet i kommunen.

Utsortert husholdningsavfall pr innbygger

Mengden utsortert husholdningsavfall er summen av alle utsorterte fraksjoner fra husholdningene i kommunen. Her er medregnet det som etter utsortering går til biologisk behandling eller til forbrenning med energigjenvinning.

Husholdningsavfall sendt til materialgjenvinning pr innbygger

Mengden materialgjenvunnet husholdningsavfall er summen av alle utsorterte fraksjoner fra husholdningene, som er sent til materialgjenvinning

For alle tallene gjelder:

Utsortert grovavfall fra private, levert direkte på anleggene tatt med i tallene. Mengdene er justert ved at forbruksavfall fra næringslivet som er samlet inn sammen med husholdningsavfall er trukket fra. Innbyggertallet er justert for antall hytter i kommunen, der ca 4 hytter tilsvarer en innbygger.

Tallene for hvor stor andel av husholdningsavfallet som sorters ut til gjenvinning viser at det er kommuner som har ligget under landsgjennomsnittet hvert år siden 2003. De siste årene er dette relativt betydelig under. Nissedal og Drangedal har ligget over landsgjennomsnittet i hele perioden bortsett fra i 2010, der det er en betydelig nedgang.

Fylkesmannen kjenner ikke årsaken til nedgangen. Skien kommune viser de siste årene at det er mulig med god utsortering. Med 68% utsortert i 2009 og 60% i 2010, ligger Skien over gjennomsnittet for landet. Bamble kommune ligger også godt an med

Foto: Fylkesmannen

Andel utsortert avfall til gjenvinning - i prosent

ligger likt med eller over landsgjennomsnittet

Kommune	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Porsgrunn	51	58	55	45	43	51	47	46
Skien	38	37	40	29	42	63	68	60
Notodden	40	47	55	66	57	56	53	56
Siljan	18	24	24	22	24	56	55	54
Bamble	24	26	31	38	40	57	61	63
Kragerø	52	47	40	58	22	49	50	58
Drangedal	51	55	61	62	65	72	55	37
Nome	39	55	61	62	65	72	55	37
Bø	40	47	55	67	57	56	53	56
Sauherad	40	47	55	67	57	56	53	56
Tinn	58	49	41	51	43	22	14	24
Hjartdal	40	47	55	66	57	56	53	56
Seljord*	36	37	40	33	38	41	42	42
Kviteseid*	36	37	40	33	38	41	42	42
Nissedal	51	55	61	62	65	72	55	37
Fyresdal*	36	37	40	33	38	41	42	42
Tokke*	36	37	40	33	38	41	42	42
Vinje*	36	37	40	33	38	41	42	42
Landet	46	48	49	50	51	52	53	53

Beregningene gjelder bare vanlig husholdningsavfall som samles inn i kommunale renovasjonsordninger. Avfall som er tatt hånd om i husholdningene og vrakede kjøretøy er ikke medregnet.

* for Renovest kommunene er det 2009 tall

Kilde: SSB, Kostra

henholdsvis 63 og 61%. Tinn kommune har hatt en dårlig utvikling de siste årene fra å ligge godt over snittet til nå å ligge dramatisk under. Vi kjenner ikke noen forklaring til det, men mener det er all grunn til å gå igjennom systemet for å finne frem til forbedringspunkter.

Utfordringer til kommunene

- Sørge for god og riktig rapportering av avfallsmengder til Kostra
- Foreta gjennomgang av avfallssorteringen og identifiser forbedringspunkter
- Innføre sorteringsordninger også i hyttebebyggelsen
- Sørge for planmessig informasjon om avfallsordningene til abonnentene

Jordvern

Hva er den statlige politikken?

Statlige føringer for arealplanlegging påpeker jordvern som et viktig nasjonalt anliggende. Omdisponering av dyrket og dyrkbar jord må reduseres sterkt. En flerårig satsing fram mot 2010 hadde som mål at omdisponeringen skulle halveres. Halveringsmålet ble beregnet til 5700 dekar pr. år på landsbasis. Jordvern er fortsatt et sentralt element i Regjeringens politikk

Foto: A. T. Stensrød; Snelvedt, Skien kommune

Hva innebærer dette for Telemark?

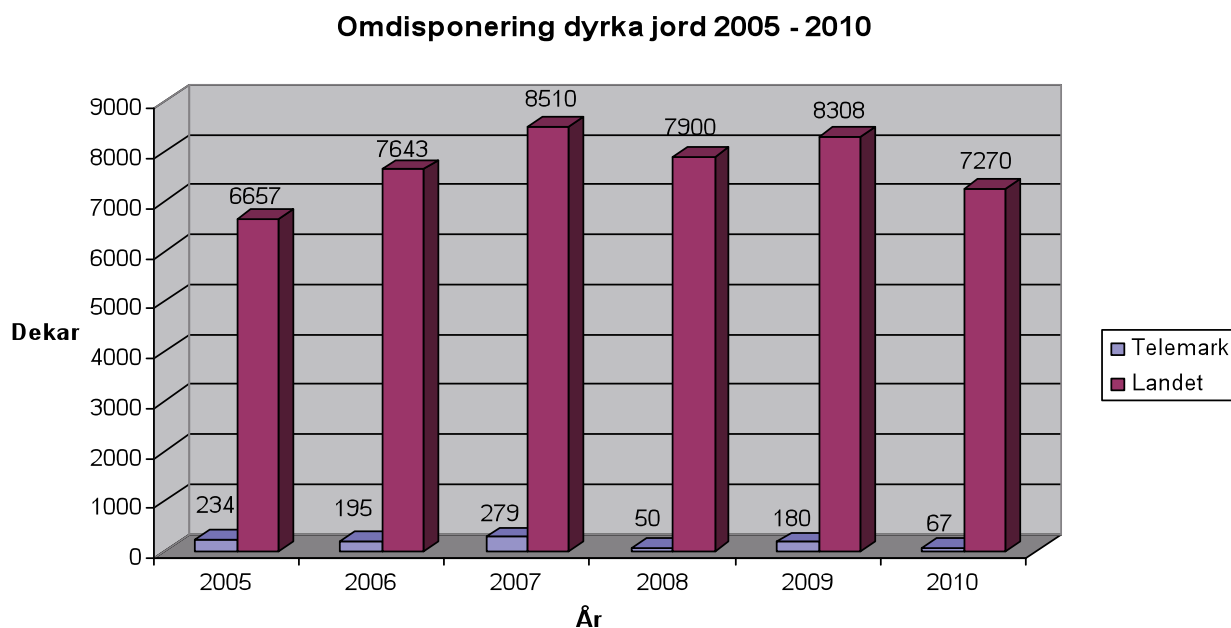
Den særlige satsingen innebar et måltall for Telemark på maks 120 dekar omdisponert jordbruksareal i 2010. Jordvern må fortsatt være et sentralt hensyn i kommunal planlegging.

Hvordan følger fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen bistår kommunene med råd og veiledning i arealplansaker. Vi bidrar aktivt i tidlig planfase for å sikre prioritering av jordvern i kommunale planer.

Status i Telemark

Diagrammet under viser status for Telemark og for hele landet – basert på KOSTRA-rapportering fra 2005 til 2010. Talla for 2010 er foreløpige.

Selv om siste års rapportering er foreløpige tall, er det grunnlag for å konkludere med at halveringsmålet for 2010 ikke er nådd. 2008 og 2010 er riktignok positive år for Telemark. Men det er grunn til å merke seg at den gjennomsnittlige omdisponeringen i Telemark de siste 6 år er godt over måltallet. Fylkesmannen tar likevel siste år som et godt signal i fylket vårt, men det er fortsatt grunn til bekymring for utviklingen framover om ikke det blir tatt effektive grep for å redusere den årlige arealavgangen på landsbasis.

Utfordringer til kommunene

- Fortsatt fokus på jordvern for å sikre et forsvarlig nivå for omdisponert dyrka/ dyrkbar jord til andre formål – i samsvar med nasjonale mål.
- I denne sammenheng er det viktig å ta også de nye virkemidlene i PBL i bruk for å sikre jordvernet; hensynsoner m.m.

Krav til foryngelse etter tømmerhogst

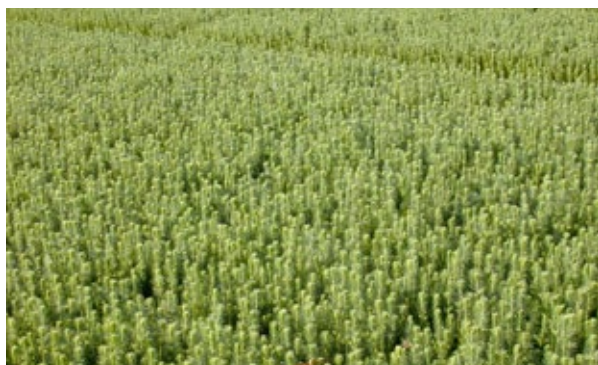
Hva er den statlige politikken?

Den langsiktige investeringshorisonten i skognæringa gjør foryngelsesplikten etter tømmerhogst til et viktig skogpolitisk prinsipp. Tilfredsstillende foryngelse av skog er grunnleggende for framtidige avvirkningsmuligheter, god tømmerkvalitet og høy karbonbinding.

Skogeiere skal gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre tilfredsstillende foryngelse innen tre år etter hogst. Kommunen skal ved stikkprøver kontrollere om skogeiere har forynga i samsvar med regelverket. Hvis kommunen ikke finner foryngelsen etter hogst akseptabel, kan skogeieren pålegges tiltak.

Det er et mål at kommunene øker kontrollen og håndhevelsen av foryngelsesbestemmelsene.

Foto: Fylkesmannen i Telemark

Hva innebærer dette for Telemark?

Kommunene må i større utstrekning prioritere systematisk oppfølging av skogeiere som har hogd.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen har aktivt oppfordra kommunene til å øke innsatsen på området. Siden 2008 er det årlig sendt brev til kommunene og utarbeida statistikker. I fjor sendte Fylkesmannen i Telemark et ekstra brev til kommunene etter at Fylkesmennene fikk brev om temaet fra landbruks- og matministeren. Skogplanting og foryngelsesplikt har jevnlig vært tatt opp på fagsamlinger.

Status i Telemark

For tjue år siden ble det satt ut ca 5 granplanter pr kubikkmeter hogd grantømmer i Telemark. I 2010 var det tilsvarende tallet 2,4.

Etter tilbakemeldinger fra kommunen til Fylkesmannen høsten 2010 ser en at oppfølging og kontroll av foryngelsesplikten ikke er god nok i mange kommuner.

Kommune	Oppfølging av foryngelsesplikten
Porsgrunn	
Skien	
Notodden	
Siljan	
Bamble	
Kragerø	
Drangedal	
Nome	
Bø	
Sauherad	
Tinn	
Hjartdal	
Seljord	
Kviteseid	
Nissedal	
Fyresdal	
Tokke	
Vinje	

Rødt = Har ikke fulgt opp skogeiers foryngelsesplikt / har ikke rapportert at dette er gjort
 Gult = Har planlagt kontroll
 Grønt = Har fulgt opp foryngelsesplikten overfor skogeiere

Utfordringer til kommunene

- Sette av tilstrekkelige ressurser til å følge opp og kontrollere skogeiere som har avvirka skog
- Følge opp mangelfull innsats i skogen med rådgiving
- Om nødvendig gi pålegg om tiltak i tråd med forskriften

Kommunalt barnevern

Hva er den statlige politikken?

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Hva innebærer dette for Telemark:

Kommunene må sikre at deres arbeid med meldinger og undersøkelser i barnevernet gjøres på en slik måte at barn og unge får rett hjelp til rett tid. Bekymringsmeldinger skal gjennomgås snarest og senest innen en uke. En bekymringsmelding skal følges opp dersom det er rimelig grunn til å anta at det foreligger forhold som kan gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven, jf. bvl § 4-3. Videre må kommunen påse at det blir utarbeidet lovpålagte tiltaksplaner og omsorgsplaner for det enkelte barn, samt at fosterbarn får tilsynsfører og at antall lovpålagt tilsyn blir gjennomført.

Kommunen rapporterer halvårlig til fylkesmannen på status i barneverntjenesten, herunder antall meldinger, undersøkelser, fristoversittelser, antall fosterbarn, utførte tilsyn i fosterhjem, m.m. I tillegg rapporterer kommunene kvartalsvis på overholdelse av frister, jf. bvl § 6-9.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannens klagesaksbehandling, tilsyn, råd, veiledning og ulik møtevirksomhet gir en god oversikt over situasjonen i kommunene. På bakgrunn av dette, samt kommunenes rapporter, vurderer fylkesmannen fortløpende behov for oppfølging av hver enkelt kommune. Fylkesmannen kan i ytterste konsekvens gi kommuner mulkt på grunnlag av brudd på fristene satt i barnevernloven.

Status i Telemark

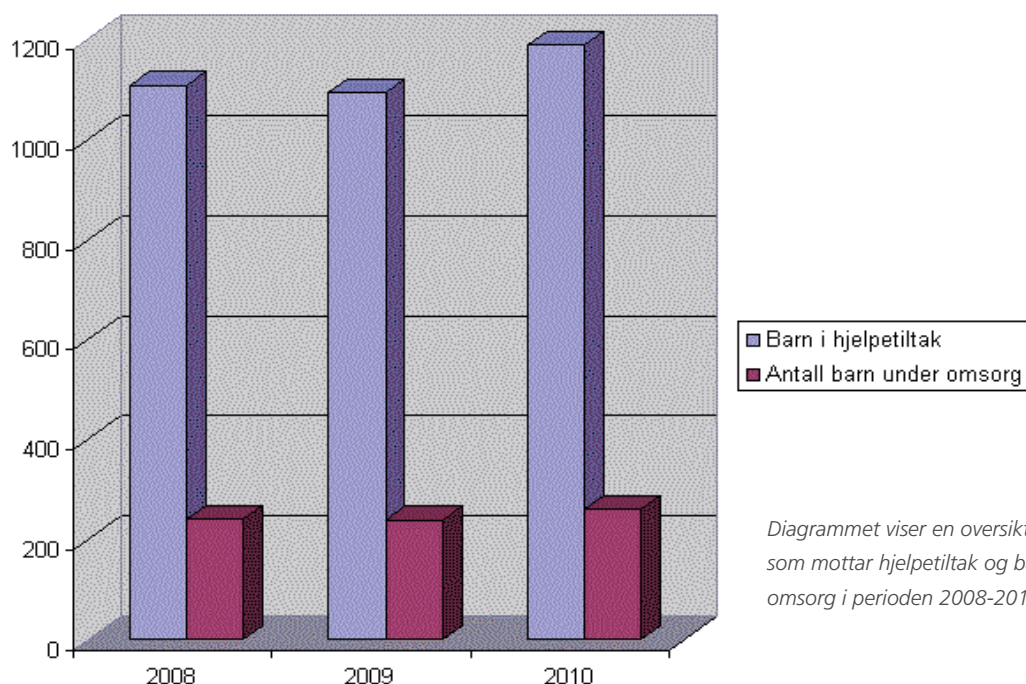
Utvalg fra kommunenes rapportering til BLD 2010

Kommune	Gjennomgatte meldinger	Henlagte meldinger	Avsluttet undersøkelser	Antall barn i hjelpetiltak	Antall barn uten tiltaksplan	Antall barn under omsorg	Antall barn uten omsorgsplan	Antall fosterbarn som kommunen har tilsynsansvar for	Antall barn som ikke har fått lovpålagte tilsyn
Bamble	113	9	108	87	0	9	0	39	28
Bø (Telemark)	49	10	42	52	36	8	0	12	11
Drangedal	29	0	32	52	23	5	1	12	8
Fyresdal	4	3	1	8	0	1	0	0	0
Hjartdal	3	0	2	1	0	0	0	1	1
Kragerø	140	12	127	106	56	21	0	21	18
Kviteseid	19	4	9	16	6	0	0	6	0
Nissedal	15	4	10	13	5	1	0	1	0
Nome	80	14	69	69	47	10	0	13	11
Notodden	105	5	77	102	39	11	8	16	2
Porsgrunn	404	61	309	165	12	57	8	50	32
Sauherad	56	7	48	37	19	7	2	20	20
Seljord	26	11	15	25	11	2	1	5	2
Siljan	17	1	18	19	0	2	0	3	0
Skien	545	139	433	334	145	111	33	84	56
Tinn	94	29	57	39	25	9	1	11	5
Tokke	13	6	19	24	9	3	0	0	0
Vinje	33	4	19	40	22	4	0	6	3
sum	1745	319	1395	1189	455	261	54	300	197

Kilde: Barne-, likestilling og inkluderingsdepartementets rapporteringsbank 31.12.10

Tallene for Telemark i 2010 viser at barneverntjenestene gjennomgikk 1745 nye meldinger i 2010 mot 1489 i 2009. Dette er en økning på 17,2 %. I 2010 ble 319 (18,4 %) meldinger henlagt. Økningen i antall henlagte meldinger fra 2009 til 2010 er 4,0 %. Disse tallene viser at barneverntjenestene, til tross for stor arbeidsbelastning, har undersøkt relativt sett flere saker i 2010. Barneverntjenestene gjennomførte 1395 undersøkelser i 2010. Dette er en økning på 26,7 % fra foregående år.

I 2010 mottok 1189 barn hjelpetiltak fra barnevernet mot 1094 barn i 2009. 455 av barna manglet tiltaksplan i 2010. Barneverntjenestene i fylket hadde omsorgen for 261 barn i 2010 mot 240 barn i 2009. Av de 261 barna i 2010 manglet 54 omsorgsplan.

Diagrammet viser en oversikt over barn som mottar hjelpetiltak og barn under omsorg i perioden 2008-2010

Kommunenes oppfølging av fosterbarn er fortsatt mangelfull i de fleste kommunene. Alle barn som bor i fosterhjem skal i følge barnevernloven ha tilsynsfører og årlige tilsyn. Av de 300 fosterbarna som bor i Telemark, mangler 54 barn tilsynsfører. Tallene viser også at det har vært en økning fra foregående år i antall barn som ikke får lovpålagte tilsyn. 197 av fosterbarna får ikke tilstrekkelig antall tilsynsbesøk.

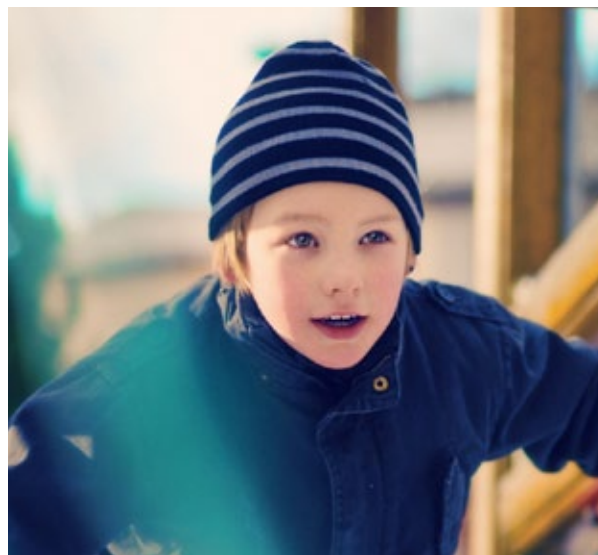
I Telemark har det vært en betydelig øking i antall saker der kommunene ikke overholder fristene i henhold til barnevernloven. For første gang siden 2002 ligger Telemark over landsgjennomsnittet når det gjelder fristbrudd i barnevernssaker. Etter fylkesmannens gjennomgang i 2010 var det 268 barn som ikke fikk vurdert sin omsorgssituasjon innen barnevernlovens frister. Dette betyr at det var fristbrudd i 19,5 % av sakene i 2010 mot 17,6 % fristbrudd på landsbasis. Dette er en bekymringsfull utvikling. Størstedelen av denne økingen skyldes fristbrudd i barneverntjenesten i Skien. I 2010 fattet fylkesmannen vedtak om mulkt på kr 100 000 til kommunen.

Styrking av barnevernet i 2011

Øremerket tilskudd.

I statsbudsjettet for 2011 ble det avsatt 240 millioner kroner til en øremerket styrking av det kommunale barnevernet. Vilåret for denne tildelingen er at det skal være saksbehandlerstillinger.

Telemark fikk tildelt kr. 8 051 000 til fordeling av nye stillinger i barnevernet. På årsbasis utgjør dette 13,85 stillinger.

Oversikt tildeling av øremerkete midler til det kommunale barnevernet mars 2011

Tilsagn

	Antall stillinger	Beløp stillinger	Beløp kompetanse	Totaltsum tilskudd
Bamble	0,8	360000	75000	435000
Bø	0,6	270000		270000
Drangedal	0,4	180000	9000	189000
Fyresdal	0,09	40500		40500
Hjartdal		0		0
Kragerø	0,8	360000	30000	390000
Kviteseid	0,18	81000	90 000	171000
Nissedal	0,1	45000		45000
Nome	0,6	270000		270000
Notodden	0,8	360000	65000	425000
Porsgrunn	2,6	1170000	100000	1270000
Sauherad	0,5	225000	50000	275000
Seljord	0,18	81000		81000
Siljan	0,25	112500	50000	162500
Skien	5	2250000	120000	2370000
Tinn	0,5	225000	67600	292600
Tokke	0,17	76500		76500
Vinje	0,28	126000		126000
SUM	13,85	6232500	656600	6889100

Telemark har tre barnevernsamarbeid: Barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark, Midt-Telemark barnevern-tjeneste og Notodden og Hjartdal barneverntjeneste. Dette omfatter totalt 11 kommuner. Små stillingsbrøker i enkeltkommuner må ses i denne sammenheng.

Utfordringer til kommunene:

- Sikre at alle barn som barnevernet kommer i kontakt med skal få vurdert sitt behov for hjelp innen lovens frister.
- Sikre at alle barn med hjelpe- og/eller omsorgstiltak fra barneverntjenesten skal få utarbeidet planer i tråd med lovens bestemmelser.
- Sikre at alle fosterbarn har tilsynsfører samt får antall lovpålagte tilsyn.
- Kommunene bør i sin rapportering for 2011 vise en økning i antall stillinger minimum tilsvarende de 13,85 stillingene som ble fordelt til kommunene i mars 2011.
- Øremerket tilskudd bør også resultere i en bedring i det kommunale barnevernet, målt i forhold til lovbestemte frister, planer og tilsyn.

Utsatte barn og unge – Talenter for framtida

Hva er den statlige politikken?

Alle barn og unge skal ha muligheter til å delta og utvikle seg uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Alle skal bli sett og få utnyttet sine ressurser. Alle jenter og gutter skal sikres en trygg oppvekst.

Hva innebærer dette for Telemark?

For å sikre et godt og trygt oppvekstmiljø for alle, er det viktig med gode tilbud og tjenester lokalt knyttet til blant annet barnehage, skole, barnevern, helse og fritidstilbud. God samordning av tjenester rettet mot barn og unge, og deres familier, er en forutsetning for å sikre et inkluderende oppvekstmiljø. Derfor må alle som har et ansvar knyttet til barn og unge jobbe målrettet og i fellesskap.

Telemark har særlige utfordringer knyttet til barn og unges oppvekstvilkår. Frafall fra videregående skole er en viktig utfordring i denne sammenheng. Frafallet omfatter en tredjedel av alle unge i Telemark, og er ofte sluttpunkt av en lengre prosess som starter tidligere i oppveksten. Mange barn og unge har behov for tiltak og tjenester fra flere instanser. En sentral forutsetning for å lykkes med forebygging i kommunene er derfor tverrfaglig og tverretattlig samarbeid, samt kjeding av tiltak.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

For å lykkes med å skape et bedre oppvekstmiljø er det nødvendig med en samlet innsats i Telemark. Fylkesmannen har i samarbeid med NAV Telemark, Telemark fylkeskommune, NHO, LO, KS satt i gang et stort samarbeids- og utviklingsprosjekt i Grenland: Talenter for framtida. Formålet er å inkludere alle barn og unge til skole, utdanning eller arbeid. Grenlandskommunene Siljan, Skien, Porsgrunn, Bamble, Kragerø og Drangedal deltar i prosjektet. Dette er et langsiktig prosjekt med varighet frem til år 2020.

Hovedmålsetting for prosjektet er:

95 % av all ungdom i Grenland har gjennomført videregående opplæring innen 2020.

Viktige fokusområder for prosjektet:

- Tidlig innsats
- Forebyggende arbeid for hele målgruppen (0-25 år)
- Flere unge i arbeid og aktivitet – færre unge på statlige ytelser
- Koordinering av tjenestetilbudet
- Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid
- Kompetanseutvikling

For å skape et sterkt kunnskapsmiljø i Grenland, skal prosjektet fungere som en overbygning for arbeidet med risikoutsatte barn og unge og deres familier. Talenter for framtida kan ses på som en paraply over de ulike instanser og tiltak rettet mot målgruppen. Prosjektet vil ha stor overføringsverdi for andre kommuner i Telemark.

Det vil bli opprettet en egen hjemmeside for Talenter for framtida. Prosjektet vil også være tilgjengelig på Facebook.

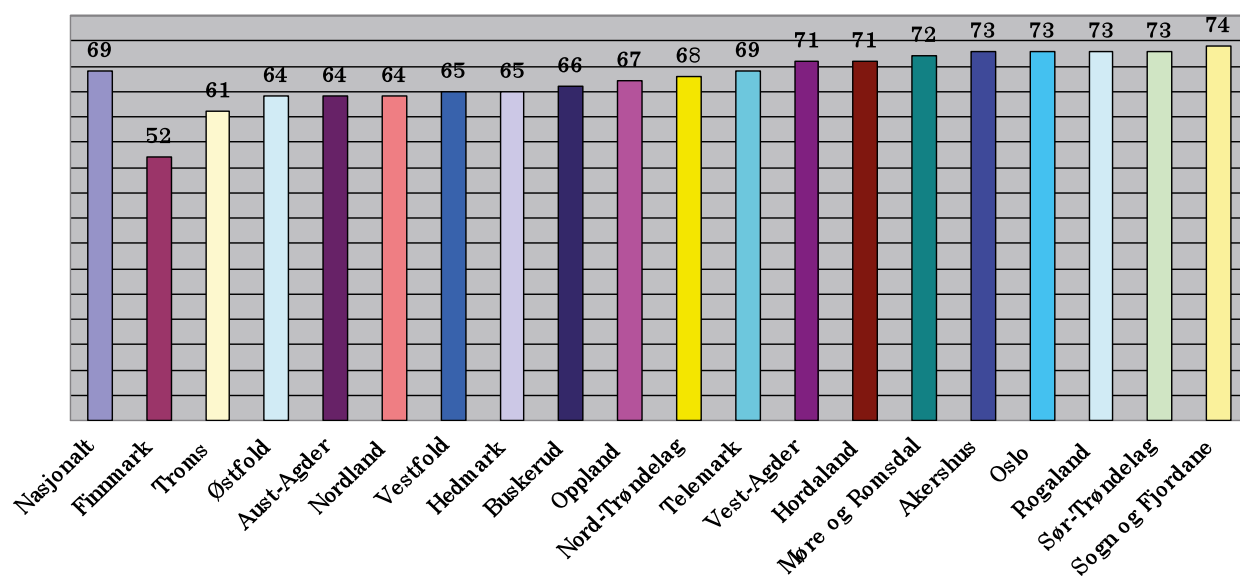

Status i Telemark

Gjennomføring av videregående opplæring i Telemark:

Gjennomføring fem år etter (2004-2008) Alle fylker

Telemark

Som vi ser av oversikten over, ligger Telemark på landsgjennomsnittet når det gjelder gjennomføring av videregående skole. Samtidig viser senere forskning at det er en klar sammenheng mellom karakterer i ungdomsskolen og senere frafall i videregående skole. Det er derfor bekymringsfullt når vi vet at Telemark scorer dårligst i landet etter Finnmark på nasjonale prøver både på ungdomstrinnet og i videregående skole. I tillegg har Telemark en større andel elever pr hovedtrinn som får spesialundervisning enn landsgjennomsnittet. Innsatsen tiltar med økende alder. Selv om Telemark er på landsgjennomsnittet med hensyn til gjennomføring av videregående opplæring, går det dårligere med frafallselevne i fylket enn i landet for øvrig.

Telemark kommer i dag dårlig ut på en rekke levekårsstatistikker knyttet til barn og unges oppvekstsituasjon.

- Levekårskartleggingen i 2009 viser en kraftig økning av barn under fattigdomsgrensen fra 2000 til 2006, fra 6,0 % til 10,1 %
- Telemark kommer dårligere ut enn landsgjennomsnittet særlig når det gjelder vedvarende lavinntekt. Andelen barn som bor i husholdninger med lav inntekt er større enn øvrige sammenliknbare fylker på sør- og østlandet
- Stor økning i ran begått av barn og unge i Telemark de siste årene, fra 12 ran i 2007 til 86 ran i løpet av 2007-2008. I Telemark stod 20 gjengangere for mer enn en tredel av den totale kriminaliteten begått av personer under 18 år i 2008.
- Økt narkotikamisbruk blant unge i Telemark.
- Antall unge uføre i Telemark mellom 18 -24 år er mer enn doblet fra 1995 til 2006
- Telemark fylke har høyest foreskriving av antidepressive og angstdempende medisiner i Norge. Kragerø og Notodden skiller seg ut i negativ retning i Telemark
- Næringslivet i Telemark melder om bekymring for at kompetansenivået er for lavt og at tilgangen til kvalifisert arbeidskraft må økes for å møte næringslivets fremtidige behov.
- En kartlegging utført på oppdrag fra Fylkesmannen i 2010 viser at Telemark ligger i landstoppen mht antall tiltak rettet mot barn og unge. Imidlertid er det grunn til å stille spørsmål ved om tiltakene gir den ønskede effekt, når vi ser på levekårsutfordringene for barn og unge i Telemark

Nyere tall fra NAV fylke viser følgende situasjon for ungdom i Telemark pr 01.02. 2011:

- 555 er helt ledige
- 182 er delvis ledige
- 161 er i tiltak
- 909 har nedsatt arbeidsevne
- 221 mottar varig uførepensjon

Sannsynlige konsekvenser av frafall fra videregående opplæring:

- Sannsynligheten for å være registrert som arbeidssøker er 3-5 ganger større for personer uten fullført videregående skole enn for de som har fullført
- Svært få som mottar uføretrygd har fullført videregående skole, og svært få som har fullført videregående skole er uføretrygdet mens de er i 20-årene
- Det er for en stor del personer uten fullført videregående skole som mottar sosialhjelp (2007: 9,5 ganger flere uten fullført videregående skole enn de som har fullført)
- Inntekten er i snitt 33 % lavere for de uten videregående skole

Utfordringer til kommunene

- Hvordan omfordele større del av ressursene fra reparasjon til forebygging?
- Forankring av det forebyggende arbeid i kommunale planer.
- Metoder for tidlig identifisering av problemer.
- Målrettet og systematisk tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.
- Sikre at tiltak som iverksettes overfor utsatte barn og unge har dokumentert effekt. I den grad nye tiltak iverksettes bør kommunene være nøye med å måle effekten av innsatsen.
- Hvordan kan barn, unge og deres familier involveres i utformingen av hjelpetilbudet?

Rettssikkerhet for søkere til sosiale tjenester i NAV

Hva er den statlige politikken

Rettssikkerheten ivaretas ved en betryggende saksbehandling, slik at innholdsmessig riktige avgjørelser sikres. Dette gjøres ved krav om at saksbehandlingen skal være forutsigbar, rettferdig, hensynsfull, rask og upartisk.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp

Fylkesmannen følger opp dette gjennom klagesaksbehandling og tilsyn. Fylkesmannen står til rådighet for råd og veiledning. Kommunene får tilbud om kurs og ulike opplæringstiltak.

Hva innebærer dette for Telemark

Kommunene må etterleve saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, og sørge for tilstrekkelig med ressurser og kompetanse til å sikre en betryggende saksbehandling og materielt riktige avgjørelser.

Rett kompetanse er en viktig forutsetning for riktig og hensiktsmessig behandling og et forsvarlig resultat. Behandlingen av disse sakene krever en grundig forståelse av forvaltningslovens regler, og god sosialfaglig innsikt og forståelse.

Utfordringer til kommunene

- Kommunene bør undersøke mulige årsaker til den negative utviklingen.
- Hva vil kommunene gjøre for å snu trenden?

Status i Telemark

Fylkesmannen er klageinstans for vedtak etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. I 2010 behandlet Fylkesmannen 95 klagesaker. Av disse ble 61 saker stadfestet, dvs 64,2 %. For årene 2007-2009 ser andelen stadfestelser slik ut:

	2007	2008	2009	2010
Stadfestelse	77,1 %	81,5 %	81,6 %	64,2 %

For 2010 innebærer dette at fylkesmannen fant feil ved 35,8 % av klagesakene. Dette er dels formelle feil ved saksbehandlingen, og dels feil ved anvendelsen av sosialtjenesteloven. Feilene var vesentlige, i den forstand at de ga grunnlag for enten å omgjøre kommunens vedtak, eller å oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen for ny behandling.

Utviklingen fra 2009 til 2010 er bekymringsfull. At antall klagesaker er stort, sier ikke nødvendigvis noe om kvaliteten på saksbehandlingen. At antall saker med feil og mangler er stigende, gir imidlertid signal om en trend det er all mulig grunn til å snu.

Kvalitet i barnehagen

Hva er den statlige politikken?

Det er tre overordnede mål for regjeringens satsing på høy kvalitet, jf. St.meld. nr. 41 (2008–2009):

- å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager.
- å styrke barnehagen som læringsarena
- å sikre at alle barn får delta aktivt i et inkluderende fellesskap.

Kompetansen til personalet er den viktigste ressursen i barnehagen og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for lek, omsorg, læring og sosial utjevning. God kompetanse hos personalet i barnehagen og tilstrekkelig med pedagoger er viktig for å få høy kvalitet på barnehagetilbudet.

Hva innebærer dette for Telemark?

Gjennom kommunenes kvalitets- og kompetanseutviklingsplaner videreutvikles barnehagene som en lærende organisasjon med et aktivt forhold til kompetanseutvikling. Alle ansatte og alle yrkesgrupper både i private og kommunale barnehager må ta del i dette. Et viktig bidrag synes å være den sentrale Kompetanse i barnehagen – Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren (2007–2011)

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

- Tildeling av kompetanseutviklingsmidler
- Kontaktmøte for barnehagemyndigheten m. temaer som rekruttering av førskolelærere og ny formålsparagraf
- Regelverkssamling
- Kurs for å bedre barnehagepersonalets kompetanse på flerkulturell pedagogikk og språkstimulering
- Etablering av likestillingsteam
- Møter for å implementere ny forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager.
- Videreføre samarbeid med Høgskolen i Telemark om rekrutteringstiltak, kompetansetiltak og kvalitetsutvikling.
- Tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet

Status i Telemark

På bakgrunn av barnehagesektorens sterke vekst de siste årene, er det behov for særskilte tiltak for å rekruttere og beholde kompetent personale i barnehagene. F.o.m. 2007 ser vi en klar tendens til at stadig flere av de yngste barna søkes til barnehagen. Dette har medført en betydelig utfordring på personalsiden. I Telemark ser vi en økende tendens i bruken av ansatte med dispensasjoner fra utdanningskravet i stillinger som pedagogiske leder.

Utviklingstrekk i Telemark:

	Barn i barnehage	Dekning i % 1 – 5 år	Bemanning -årsverk
2004	6654	68,8	1472
2007	7198	78,4	1919
2010	8202	89,3	2086

Pedagogisk bemanning:

Antall med dispensasjoner 2007: 23
 Antall med dispensasjoner 2008: 32
 Antall med dispensasjoner 2009: 42
 Antall med dispensasjoner 2010: 56

Barnehagenes årsmeldinger pr.15.12.2010 viser at det gitt dispensasjoner i 13 av 18 kommuner i Telemark.

Kommunenes bruk av statlige kompetansemidler knyttet til kompetansestrategien.

Antall barnehagers deltagelse etter satsingsområdene i strategien

	Pedagogisk ledelse		Barns medvirkning		Språkmiljø / språkstimulering		Overgangen barnehage-skole		Andre satsingsområder	
	Komm. barneh.	Priv. barneh.	Komm. barneh.	Priv. barneh.	Komm. barneh.	Priv. barneh.	Komm. barneh.	Priv. barneh.	Komm. barneh.	Priv. barneh.
2009	76	51	46	38	78	51	51	40	65	28
2010	79	48	68	36	67	45	64	42	69	43

Utfordringer til kommunene

- Føre tilsyn med at kommunale og private barnehager overholder normen for pedagogisk bemanning og utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder.
- Bidra aktivt i arbeidet med å rekruttere førskolelærere
- Initiere og koordinere kompetanseutviklingstiltak for kommunale og privat barnehager

Manifest mot mobbing

Hva er den statlige politikken?

Alle elever har individuell rett til et godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Regjeringen, KS, Utdanningsforbundet, Fagforbundet, Norsk Skolelederforbund, Skolenes landsforbund, Foreldreutvalget for grunnopplæringen og Foreldreutvalget for barnehager har undertegnet et nasjonalt Manifest mot mobbing (2011-2014). Partene forplikter seg til å arbeide for at alle barn og unge skal ha et godt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing.

Kunnskapsministeren har sendt brev til alle landets ordførere med oppfordring om å signere Manifest mot mobbing (2011-2014). Alle kommuner oppfordres til å utarbeide sitt eget lokale manifest.

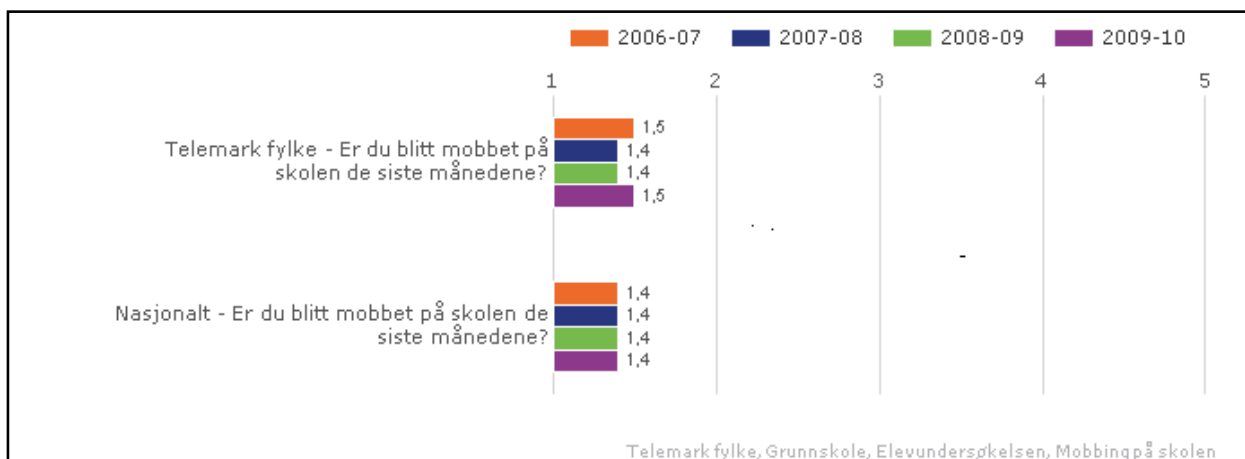
Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen skal bidra til at Manifest mot mobbing 2011-2014 forankres lokalt slik at alle skoleeiere i fylket utarbeider lokale manifest. De årlige fokusområdene, digital mobbing i 2011, settes også på dagsorden. Fylkesmannen planlegger en konferanse - med bred dekning av temaet mobbing - som vil bli gjennomført høsten 2011.

Hva innebærer dette for Telemark?

Mobbing er et samfunnsproblem. Ledelsen i den enkelte kommune oppfordres til å sette temaet mobbing på dagsorden. Ved å underskrive et lokalt Manifest mot mobbing forplikter kommunen seg til å styrke innsatsen mot mobbing gjennom økt bevissthet og konkret handling.

Status i Telemark

Resultatet fra den årlige nasjonale Elevundersøkelsen, som utføres på 7. og 10. trinn, viser at mobbetallene de siste årene har vært stabile. I Telemark registrerer vi at antall elever som har blitt mobbet igjen har økt noe.

Utfordringer til kommunene

- signere lokalt Manifest mot mobbing 2011-2014
- forplikte seg til å arbeide systematisk mot mobbing
- følge opp resultatene fra Elevundersøkelsen
- ta i bruk "Arbeid mot mobbing" - veileder for ansatte og ledere i grunnskolen - utgitt av Utdanningsdirektoratet
- arbeide aktivt for å trekke barn/unge og foreldre inn i arbeidet mot mobbing gjennom brukermedvirkning i elevråd, FAU og skolemiljøutvalg

Voksnes rett til grunnskoleopplæring

Hva er den statlige politikken?

Opplæringsloven hjemler den voksnes rett til grunnskoleopplæring og kommunens ansvar og plikter i forbindelse med denne retten. Innføringen av voksnes rett til grunnskoleopplæring er fra statens side et ønske om at alle skal ha grunnleggende og viktige ferdigheter som er avgjørende for enkeltpersoners deltakelse i arbeidslivet og samfunnet for øvrig.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

Fylkesmannen har i flere år deltatt i det nettverket som ledere av voksenopplæringen i de ulike kommunene har opprettet. I tillegg har fylkesmannen deltatt i den etterutdanningen som

er tilbudt alle ansatte innen voksenopplæringsområdet og kanalisert etterutdanningsmidler til kommunene. Dermed er det veiledning og ressursfordeling som så langt er blitt prioritert fra fylkesmannens side v/ Barnehage- og utdanningsavdelingen.

I 2010 og 2011 gjennomfører fylkesmannen tilsyn med voksnes rett til grunnskoleopplæring. Dette er synliggjort gjennom embetsoppdragene idet voksnes rett både til grunnskoleopplæring og videregående opplæring er blitt et prioritert område sett fra statens side. Oppdraget samordnes med fylkesmennene i Vestfold, Østfold, Buskerud og Oslo og Akershus der regionen skal ha minst 15 tilsyn til sammen.

Hva innebærer dette for Telemark?

For å ivareta kommunens ansvar og plikter i forbindelse med den voksnes rett til grunnskoleopplæring, er det viktig at kommunene i Telemark :

- fokuserer på den betydning en god og samordnet innsats vil kunne få for kommunen selv og dens innbyggere.
- planlegger og tilrettelegger med tanke på en positiv virkning både på kort og lang sikt.
- gjør tilbudet om grunnskoleopplæring godt kjent.
- etablerer et system for forpliktende samarbeid både internt i kommunen og med aktuelle samarbeidspartnere utenfor kommunen.

Målgruppen vil variere i alder fra 16 år og oppover. Deltagerne vil ha ulik språklig og kulturell tilknytning, forskjellig utdanningsbakgrunn og arbeidserfaring, samt ulike opplevelser fra egen skoletid. Dette mangfoldet av livserfaring hos de som ønsker opplæring, krever at kommunen har en strategi for tilnærming og tilrettelegging dersom en skal lykkes i arbeidet med å gi voksne den retten de har fått.

Status i Telemark

Så langt er det vanskelig å trekke noen eksakt slutning på status i fylket. Det er fylkesmannens inntrykk at kommunene har vansker med å etablere et forsvarlig system for internkontroll. Selv om kommunene strekker seg langt for å ivareta retten og tilrettelegge for den enkelte elev, gjenstår det fortsatt rutiner for å sikre informasjonsflyt for rapporteringer og tilbakemeldinger.

Det viser seg også at deltagerne i voksenopplæring i Telemark i hovedsak består av bosatte flyktninger eller andre fremmedspråklige som trenger grunnskoleopplæring. Det betyr at voksne for øvrig i mindre grad får oppfylt sin rett. Det gjelder for eksempel:

- voksne som tidligere har fullført grunnskolen, men som allikevel trenger mer grunnskoleopplæring.
- voksne som på grunn av sykdom eller skade har behov for fornyet grunnskoleopplæring.
- voksne som har fått et mangelfullt grunnskoletilbud.
- voksne som trenger grunnskoleopplæring, uansett årsak.

Utfordringer til kommunene

gjøre tilbudet om voksnes rett til grunnskoleopplæring godt kjent, kartlegge behovet og tilrettelegge for møteplasser med tanke på direkte kontakt med voksne som er mulige deltakere i voksenopplæringen. Dette gjelder spesielt voksne som av forskjellige grunner ikke har fullført grunnskolen eller har behov for fornyet grunnskoleopplæring.

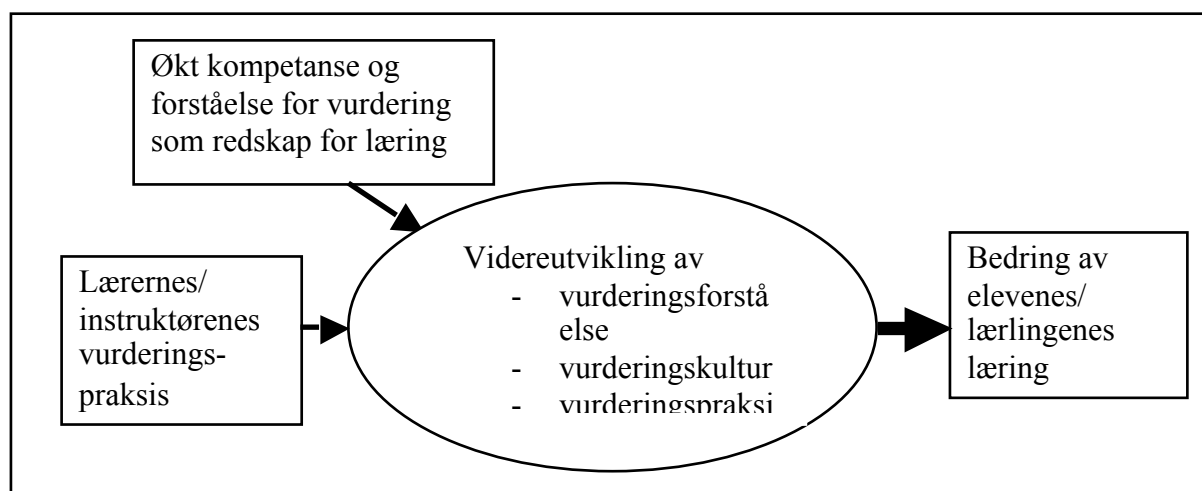
- tydeliggjøre noen viktige forutsetninger for å lykkes i arbeidet med å informere, motivere og veilede voksne.
- etablere et forsvarlig system for internkontroll knyttet til retten til grunnskoleopplæring og retten til spesialundervisning i kapittel 4A i opplæringsloven.
- gi alle som søker og har rett til grunnskoleopplæring etter 4A-1, slik opplæring.
- gi alle som har rett til spesialundervisning etter § 4A-2, slik opplæring.

Vurdering for læring

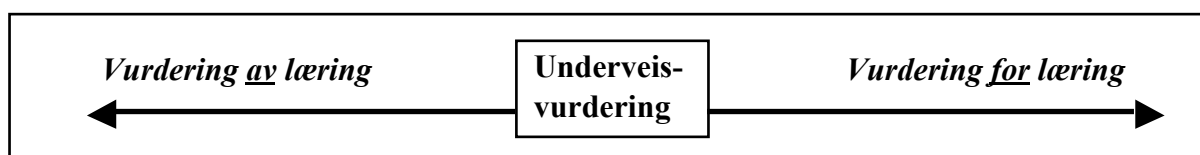
Hva er den statlige politikken?

Presentasjon av prosjektet Vurdering for læring

- Satsingen vurdering for læring (2010-2014) har som mål å videreutvikle læreres og instruktørers vurderingspraksis gjennom økt kompetanse og forståelse for vurdering som redskap for læring.

- Vurdering for læring innebærer en bevisstgjøring om at vurdering i form av karakterer og andre tilbakemeldinger ikke bare skal ha en tilbakeskuende funksjon (vurdering av læring), men være framoverrettet og føre til bedre læring, vurdering for læring. "Undervegsvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven, lærlingen eller lære kandidaten aukar kompetansen sin i fag" (Forskrift til opplæringslova, § 3-2 andre ledd).

- Vurdering for læring er organisert i fire puljer, hvor puljene delvis overlapper hverandre. Pulje 1, 3 og 4 gjelder grunnskolen, mens pulje 2 gjelder videregående opplæring. Et viktig element i satsingen er bruk av nettverk som metode.

Hva innebærer dette for Telemark?

Telemark fylke, videregående opplæring, er med i pulje 2 (2011-2012). Grunnskolen i fylket vil bli invitert i pulje 4.

I Telemark er disse skolene med i pulje 2:

- Hjalmar Johansen vgs.
- Kragerø vgs.
- Lunde vgs.
- Porsgrunn vgs.
- Skogmo vgs.
- Opplæringskontoret for offentlig sektor i Telemark (OKOS),
- Opplæringskontoret for tekniske fag (OTEK)
- Opplæringskontoret for bilfag i Telemark.
- Kvitsund Gymnas, som vil ha et visst faglig samarbeid med fylkeskommunen.

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

- Fylkesmannen følger opp satsingen Vurdering for læring gjennom godkjenning av prosjektplaner- og rapporter, samt utbetaling av statlige midler.
- Fylkesmannen vil sørge for at temaet blir presentert i kontaktmøter med skoleeierne i fylket.

Status i Telemark

- Telemark lå i 2009-2010 nest lavest av samtlige fylker i landet når det gjelder gjennomsnitt grunnskolepoeng. Resultatene av nasjonale prøver i engelsk, lesing og regning på 8.trinn i grunnskolen gir det samme gjennomgående bildet. Også når en ser på standpunktkarakterer i videregående opplæring, finner en at Telemark nesten uten unntak befinner seg under landsgjennomsnittet (Skoleporten).
- Statistikken sier ingenting om vurderingskompetansen i Telemark, men den synliggjør behovet for virkemidler som kan være med å bringe læringsutbytte og elevprestasjoner opp på et nasjonalt nivå.

Utfordringer til skoleeiere

Videregående opplæring:

- Utvikle ny vurderingspraksis og innarbeide en ny vurderingskultur.
- Utforme de regionale og lokale prosjektene på en slik måte at det oppleves som en hjelp til lærere og instruktører i arbeidet med å bruke vurdering som grunnlag for læring.
- Videreformidle erfaringene fra prosjektet til skoler og lærebedrifter som ikke deltar direkte i prosjektet, slik at resultatet på sikt kan bli en endring både av vurderingspraksis og vurderingskultur i hele fylket.

Grunnskolen:

- Interesserte kommuner/skoleeiere i fylket vil høsten 2012 bli invitert til å bli med i pulje 4 (2013-2014).

Samfunnssikkerhet og beredskap

Hva er den statlige politikken?

Kommunen skal ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet, og har en særlig rolle både når det gjelder forebygging og krisehåndtering.

Forskrift har vært på høring. Det er ikke tatt stilling til når forskriften trer i kraft.

Kommunen skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet. Det innebærer samarbeid internt i kommunen og med relevante offentlige og private aktører. For å sikre bedre samarbeid og informasjonsutveksling har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) anskaffet krisestøtteverktøy (CIM) for bla. kommunene og Fylkesmennene.

I 2011 er det satt spesielt fokus på kraftsituasjonen, som er stram. Konsekvensene av feil kan bli store. Kommunene kan således bli ekstra sårbare ved uforutsette hendelser/avbrudd

Hvordan følger Fylkesmannen dette opp?

- Bistå kommunene med implementering av kommunal beredskapsplikt
- Føre tilsyn med kommunene
- Gi innspill til kommunale planer
- Opplæring og brukerstøtte i krisestøtteverktøyet (CIM)
- CIM brukes i forbindelse med varslingsøvelsene

Status i Telemark

Beredskapstrappa for 2010 er den femte i rekken. Den gir et godt bilde av sentrale deler av beredskapsarbeidet i kommunene. Når det gjelder kriteriene som er lagt til grunn, er noen gjengangere, andre nye fra år til år, mens andre igjen er skjerpet og spisset. Hovedinntrykket er at beredskapsnivået totalt sett er høynet gjennom disse årene. Flere kommuner har hatt ekstra fokus på beredskapsarbeidet og "tatt et steg opp" i trappa. Generelt sett vil det imidlertid alltid være rom for forbedringer og utvikling.

Hva innebærer dette for Telemark?

Kommunene plikter å ha en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse som må inneholde eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer. Kravet til overordnet beredskapsplan skal ta utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen og må være samordnet og integrert med øvrige beredskapsplaner i kommunen. Samordning av planverk med offentlige og private beredskapsplaner er også en forutsetning.

Når kommunene tar i bruk CIM, vil det forenkle og bedre deling av status- og situasjonsrapporter ved større og mindre uønskede hendelser.

Beredskapstrappa 2010

			Bø		
			Nissedal		
			Nome		
			Seljord		
			Drangedal	Kragerø	
			Kviteseid	Notodden	
			Sauherad	Fyresdal	
			Siljan	Porsgrunn	Bamble
			Skien	Tinn	
		Hjartdal	Tokke		
		Vinje			
F	E	D	C	B	A
1 - 2	3 - 5	6 - 8	9 - 11	12 - 14	15

Kriterier for beredskapstrappa 2010 (spørsmål fra "selvangivelsen")

1. Har rådmannen godkjent instruks/funksjonsbeskrivelse for beredskapskoordinator?	8. Er det gjennomført kommunal ROS- analyse for bortfall av strøm?
2. Har samfunnssikkerhet vært satt på dagsorden i interne møter i 2010?	9. Ble beredskapsplanen oppdatert i 2010?
3. Har kommunen gjennomført annen øvelse/opp-læring enn atomberedskapsøvelsen i 2010?	10. Fremgår det av planen hvem som har ansvar for oppdateringen?
4. Har kommunen kommunalt beredskapsråd?	11. Fremgår det av planen hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles?
5. Er det gjennomført møter i beredskapsrådet i 2010?	12. Inneholder planen informasjon om hvor/hos hvem det kan skaffes ressurser?
6. Har kommunen vedtatt nytt mandat for utarbeidelse/revisjon av en helhetlig ROS- analyse?	13. Har kommunen utarbeidet prioriteringsliste for bruk ved rasjonering?
7. Er det gjennomført kommunal ROS- analyse for langvarig bortfall av arbeidskraft?	14. Er prioriteringslisten gjennomgått med kraftleverandøren i 2010?
	15. Har kommunen ferdigstilt atomberedskapsplanen?

Samlet oversikt for Beredskapstrappa i perioden 2006 -2010

Kommune	2006	2007	2008	2009	2010
Bamble	B	B	B	B	A
Bø	C	C	C	C	C
Drangedal	C	D	D	D	C
Fyresdal	C	D	C	B	B
Hjartdal	B	C	E	D	D
Kragerø	C	C	C	D	B
Kvitseid	C	C	D	E	C
Nissedal	C	C	D	D	C
Nome	B	D	E	C	C
Notodden	C	D	D	C	B
Porsgrunn	B	C	D	C	B
Sauherad	C	D	D	D	C
Seljord	C	C	D	D	C
Siljan	B	B	D	C	C
Skien	C	B	C	D	C
Tinn	C	B	C	D	B
Tokke	C	C		D	C
Vinje	B	B	D	E	D

Utfordringer til kommunene

- Gjennomføre og vedlikeholde risiko- og sårbarhetsanalyser
- Holde beredskapsplanene oppdatert
- Bruke risiko- og sårbarhetsanalyser som premiss for alle utbyggingsområder
- Samarbeide med offentlige og private aktører (kommunalt beredskapsråd)
- Gjennomføre øvelser
- Øve regelmessig i bruk av CIM
- Ha prioritert oversikt over kritiske funksjoner ved strømutfall og samordne beredskapsplanleggingen med lokal strømleverandør/e-verk

Tilsynskalender 2011 fra Fylkesmannen i Telemark (status pr. 01.05)

Oversikten viser hvilke kommuner Fylkesmannen gjennomfører tilsyn i 2011 og fag-/tilsynsområde. Varsel om tilsyn blir sendt kommunen minimum 2 måneder i forkant og inneholder bla. dato for tilsynet og hvilke dokumenter som skal innsendes.

Avdeling Kommune	Miljø	Landbruk	Sosial og helse	Beredskap	Barnehage og utdanning
Bamble			1. Sosialtjenesteloven - NAV		1. Opplæringsloven kap. 9a - skolemiljø 2. Barnehageloven
Bø					
Drangedal			1. Sosialtjenesteloven (tilbudet til rusmiddelavhengige)		1. Opplæringsloven (fastsetting av stand- punkt karakterer) 2. Barnehageloven
Fyresdal		1. Tilskuddsordninger (jord og skog)	1. Pasientrettighetslov Kap 4A		
Hjartdal			1. Pasientrettighetslov Kap 4 A. 2. Sosialtjenesteloven - NAV		
Kragerø					1. Voksnes rett til opplæring 2. Barnehageloven
Kviteseid			1. Sosialtjenesteloven (tilbudet til rusmiddelavhengige) 2. Barnevern 3. Pasientrettighetsloven kap 4A 4. Sosialtjenesteloven - NAV		
Nissedal			1. Sosialtjenesteloven - NAV		
Nome			1. Sosialtjenesteloven (tilbudet til rusmiddelavhengige)		
Notodden			1. Barnevern		1. Voksnes rett til opplæring
Porsgrunn			1. Sosialtjenesteloven kap 4 A 2. Helsepersonelloven (fastleger) 3. Kommunehelsetjenesteloven (tilbudet til demente hj. tjenesten)		1. Opplæringsloven kap. 9a - skolemiljø
Sauherad			1. Sosialtjenesteloven kap 4 A 2. Sosialtjenesteloven (Støttekontakt og avlastning)		
Seljord			1. Sosialtjenesteloven kap 4 A		
Siljan			1. Barnevern		1. Opplæringsloven (fastsetting av stand- punkt karakterer)
Skien					1. Opplæringsloven kap. 9a - skolemiljø.
Tinn			1. Kommunehelsetjenesteloven (legevakt) 2. Sosialtjenesteloven - NAV		1. Opplæringsloven (fastsetting av stand- punkt karakterer)
Tokke					1. Barnehageloven
Vinje		1. Tilskuddsordninger (jord + skog)	1. Sosialtjenesteloven (tilbudet til rusmiddelavhengige)		1. Barnehageloven
Fylkeskommune					1. Opplæringsloven kap. 9a - skolemiljø.

Fylkesmannen i Telemark

Besøksadresse
Gjerpensgt. 14, Bygg F, Skien

Postadresse
Postboks 2603, 3702 Skien

Telefon: 35 58 61 10
Telefaks: 35 52 8590

E-post
postmottak@fmte.no

Internett
www.fylkesmannen.no/telemark